SVOBODA
Founded in 1893
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Рік 117, ЧИСЛО 16, П'ЯТНИЦЯ, 16 КВІТНЯ 2010 РОКУ 1893 Vol. 117, No. 16, FRIDAY, APRIL 16, 2010 $1.00

Пам'ятаймо про Україну!

Урядова делеґація Польщі на чолі з Президентом Л. Качинським загинула в авіокатастрофі

ВАРШАВА. – В суботу, 10 квітня, близько 10-ої год. ранку за київським часом, під російським містом Смоленськ розбився літак „Ту-154", на якому делеґація високих державних осіб Польщі летіла на вшанування жертв Катинської трагедії – розстрілу сталінським режимом 4,421 полоненого польського офіцера з загального числа 21,857 страчених у 1940 році у трьох таборах і в'язницях в цій околиці.

У складі делеґації був Президент Польщі Лєх Качинський і його дружина Марія Качинська. Всі 88 пасажирів літака і вісім членів його екіпажу загинули.

Разом з Л. Качинським в літаку були заступник голови Сейму Кшиштоф Путра і заступник голови Сенату Крістіна Бохенек, голова Центрального банку Славомір Скшипек, заступник міністра оборони Станіслав-Єжи Комаровський, директор Інституту пам'яті Анджей Пшевознік, начальник Генерального штабу Франтішек Ґанґор, інші урядовці, політичні, релігійні та громадські діячі Польщі, а також представники родин польських офіцерів, розстріляних у Катині.

Катастрофа сталася під час приземлення, за півтора кілометра від Смоленського летовища. В умовах сильного туману і недостатньої видимости літак зачепився за верхівки дерев, впав, а невдовзі після падіння вибухнув.

Пояснюючи причини цієї фатальної катастрофи, заступник начальника головного штабу російських Військово-повітряних сил Олександер Альошин сказав: „На відстані півтора кілометра до смуги приземлення група керівників летів виявила, що екіпаж „Ту-154" збільшив вертикальну швидкість зниження і почав знижуватися нижче ґлісади. Керівник летів скомандував, щоб екіпаж перевів літак у горизонтальний політ, а коли летуни не виконали цієї команди, наказав їм летіти на запасне летовище. Проте екіпаж продовжував знижуватися, аж поки це не закінчилося трагедією".

Картину трагедії якоюсь мірою уточнив російський диспетчер Анатолій Муравйов, один з членів тієї диспетчерської групи, котра на летовищі „Сєверний" приймала літак з польською політичною елітою. Він ствердив, що переговори з польським екіпажем велися російською мовою і лише частково – ламаною англійською, і ця обставина, швидше за все, значно утруднювала порозуміння між диспетчерами і летунами.

„Екіпаж нічого не доповідав, хоч і повинен був це робити. Диспет-

(Закінчення на стор. 2)

Президент Польщі Лєх Качинський та його дружина Марія 13 травня 2006 року під час урочистого відкриття пам'ятника-меморіялу загиблим українцям в селі Павлокома в Польщі. Фото: УНІАН

Візита Президента України Віктора Януковича до США

ВАШІНҐТОН. – Президент України Віктор Янукович 12 квітня прибув до Сполучених Штатів Америки з робочою візитою для участи у Зустрічі з питань ядерної безпеки. Візита відбулася на запрошення Президента США Барака Обами.

Президент України взяв участь у пленарних засіданнях та окремих зустрічах провідників держав, під час яких обговорювалася тематика зменшення загрози ядерного тероризму у контексті безпеки ядерних матеріялів.

12 квітня відбулась зустріч Пре-

(Закінчення на стор. 3)

Президент України Віктор Янукович дарує бандуру українській громаді у Вашінґтоні 12 квітня. Фото: УНІАН

УНС висловив співчуття провідникам польсько-американської громади

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. — Український Народний Союз 12 квітня вислав листи співчуття з приводу трагічної загибелі Президента Польщі Лєха Качинського, його дружини Марії та інших членів керівництва Польщі у летунській катастрофі неподалік Смоленська в Росії 10 квітня.

Літак прямував на відзначення 70-ої річниці Катинського вбивства, де було розстріляно з наказу совєтського диктатора Йосифа Сталіна понад 20,000 польських військових старшин.

Листи УНС були вислані провідникам двох польських братських організацій, президентові Польського Народного Союзу Франкові Спулі та президентові Польських Орлів Америки Тимоті Л. Кузмі.

Текст листа:

„Від імені Українського Народного Союзу, найстаршої та найбільшої українсько-американської братської організації, прошу прийняти щирі вислови співчуття для польського народу, польсько-американської громади та всіх ваших членів з приводу трагічної смерти Президента Польщі Лєха Качинського, його дружини Марії і всіх членів керівництва Польщі, загиблих у летунській аварії в суботу, 10 квітня.

Загибель Л. Качинського є великою втратою не тільки для польського народу та цілого світу, але також для України та Америки. Наші молитви і думки линуть до тих родин, які втратили дорогих їм осіб в цій трагічній аварії, та просимо Всевишнього пам'ятати про польський народ у його скорботі в цей важкий час.

Від імені Екзекутивного Комітету та Головного Уряду УНС прошу прийняти наші глибокі та щирі співчуття".

Лист підписали члени Екзекутиви УНС – президент Стефан Качарай, головний секретар Христина Козак і скарбник Рома Лісович.

* * *

Польський Національний Союз з осідком в Чикаґо та Польські Орли Америки з осідком у Пітсбурґу є братськими організаціями, подібними до Українського Народного Союзу.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Конституційний суд дозволив коаліцію

КИЇВ. – 8 квітня Конституційний суд України визнав, що окремі народні депутати, зокрема ті, які не перебувають у складі фракцій, що ініціювали створення парляментської коаліції, мають право входити до складу коаліції. Рішення зачитав голова суду Андрій Стрижак. Суд мотивував своє рішення тим, що порядок роботи Верховної Ради, засади формування, організації діяльности та припинення діяльности коаліції встановлюються Конституцією та Регляментом. У березні Верховна Рада проголосувала за зміну Регляменту, якими визначила, що до коаліції можуть входити не тільки фракції, як це було раніше, а й окремі депутати. Наслідком такого рішення стало формування коаліції за участи фракцій Партії Реґіонів, Бльоку Володимира Литвина й комуністів, а також окремих депутатів. Коаліція нараховує 240 депутатів і може збільшитися. (*Бі-Бі-Сі*)

В. Ющенко оскаржив рішення суду щодо Степана Бандери

КИЇВ. – Колишній президент України, провідник „Нашої України" Віктор Ющенко 12 квітня оскаржив постанову Донецького окружного адміністративного суду про визнання протиправним указ про присвоєння Степанові Бандері звання Героя України. Конституційний суд відмовив у відкритті провадження, за поданням Верховної Ради Криму, про конституційність указу, яким С. Бандері було присвоєно звання Героя України. (*УНІАН*)

Рада Европи проти пам'ятника Сталінові

КИЇВ. – Комісар Ради Европи з прав людини Томас Гамарберґ 12 квітня назвав дуже невтішними повідомлення про можливість спорудження пам'ятника Йосифові Сталінові в Україні. Комісар зазначив, що спорудження пам'ятника Й. Сталіну в Україні, яка постраждала від комуністичного режиму, зокрема, пережила Голодомор, виглядало б як вшанування винних у злочині. „Меморіяли повинні бути на честь жертв, а не на честь диктаторів", – наголосив Т. Гамарберґ. 25 березня секретар Запорізького обласного комітету Компартії України Олександер Зубчевський повідомив про намір спорудити до 9 травня у місті пам'ятник Й. Сталінові, а віце-прем'єр-міністер України Володимир Семиноженко заявив 31 березня, що влада не перешкоджатиме спорудженню пам'ятника. (*Голос Америки*)

Ю. Тимошенко свідчила в Генеральній прокуратурі

КИЇВ. – Провідник опозиції Юлія Тимошенко 7 квітня відвідала Генеральну прокуратуру, щоб дати пояснення щодо своїх заяв про тиск на суддів Конституційного суду при розгляді питання стосовно леґітимности формування нинішньої парляментської коаліції. На доказ своїх заяв Ю. Тимошенко принесла до прокуратури листзвернення, яке вона отримала ще під час свого прем'єрства, у якому йшлося про хабарі, які ніби пропонуються членам Конституційного суду за „правильне" рішення з цього питання, а також про тиск на тих суддів, які вважали незаконним формування коаліції не тільки з парляментських фракцій, але й з окремих депутатів. Свій виклик до прокуратури Ю. Тимошенко пояснила політичними репресіями проти неї. (*Бі-Бі-Сі*)

Про скасування торговельно-економічних місій

КИЇВ. – Українські політики й експерти досить неоднозначно поставилися до рішення Президента Віктора Януковича ліквідувати українські торговельно-економічні місії за кордоном і створити замість них нові структури при посольствах. Чимало міжнародних експертів переконані, що перебування торговельно-економічних місій України за кордоном було позитивом. Директор Інституту реґіональної і европейської безпеки Леонід Тупчієнко 12 квітня сказав: „Наша дипломатична служба бідна, як церковна миша. Тому присутність там торгово-економічних місій підтримувала матеріяльний добробут наших дипломатичних представництв". Л. Тупчієнко вважає, що подвійне підпорядкування торговельної місії – Міністерству економіки і Міністерству закордонних справ – послаблює її потужність на шляху виходу на зовнішні ринки. (*Бі-Бі-Сі*)

Чи є Україна демократією?

ВАШІНҐТОН. – 7 квітня в Університеті Джорджа Вашінґтона зібралися науковці Північної Америки та гості з України для обговорення результатів президентських виборів в Україні та пронозування розвитку України у найближчі роки. Більшість промовців була переконана, що сьогодні Україну ще важко назвати реально діючою демократією, хоча її паростки уже демонструють можливість виживання. Про це говорили професори Фльоридського університету Пол Даніері, Києво-Могилянської академії – Сергій Куделя, Кіт Дарден з Єйльського університету. Професор Торонтського університету Тарас Кузьо назвав Україну скорумпованою молодою демократією. Він сказав: „Вільні вибори та вільні медія – два позитивні наслідки президентства Віктора Ющенка, але демократія є чимось набагато ширшим, ніж лише ці два фактори. Найбільшою небезпекою для української демократії є політична корупція, рівень якої збільшився за останні п'ять років". (*„Голос Америки"*)

Грошова допомога ветеранам війни

КИЇВ – 7 квітня уряд подвоїв розміри разової грошової допомоги, що буде виплачена до 5 травня. Допомогу отримають ветерани війни, колишні малолітні в'язні, інваліди, члени сімей загиблих, партизани, підпільники, інші учасники боротьби з нацистським режимом у тилу ворога. Крім того, встановлено разову допомогу учасникам бойових дій на території інших держав після 1945 року. (*Укрінформ*)

Урядова...

(Закінчення зі стор. 1)

чер мусить не тільки повідомляти екіпажеві про ситуацію, але й одержувати від летунів звіти про всі маневри, про висоту. Летуни цього не зробили. Диспетчер розмовляв з екіпажем літака російською мовою, йому допомагали інші, підказували англійські фрази, але тяжко було визначити, чи зрозумів екіпаж, що йому говорять. Мовний бар'єр заважав порозумінню", – сказав А. Муравйов.

Водночас є й інші пояснення. Наприклад, газета „Московська правда" у статті „Трагедія під Смоленськом" радить не звинувачувати польських летунів, адже урядові літаки довіряють тільки професіоналам найвищого ґатунку. У цьому випадку командиром корабля був Аркадіюш Протасюк, летун 1-ої кляси, один з найдосвідченіших польських пілотів, який провів у повітрі 3,500 годин. Автор статті припускає, що Президент Л. Качинський міг не захотіти приземлюватися не у Смоленську, а в Москві чи на території Білорусі.

Ще одне припущення висловив у коментарі для „Газети по-київськи" спеціяліст з розслідування авіяційних випадків Сергій Давидов: „Летуном у Президента Польщі був військовий, а серед пасажирів – командири польської армії. Не виключено, що хтось з генералів, наприклад, командувач польськими Військово-повітряними силами генерал Анджей Блясік, міг наказати пілотові приземлятися у будь-якому випадку. Дуже дивно виглядають триразові спроби командира корабля зайти на приземлення – виглядають саме так, наче хтось наказував йому приземлятися всупереч усьому".

В неділю, 11 квітня, до Москви пробули 132 родичі загиблих у літаку „Ту-154" – для упізнання жертв катастрофи.

10 квітня у Польщі оголошено загальнонаціональну жалобу за загиблими в літаку під Смоленськом. Тисячі поляків приносять квіти до входу у президентський палац у Варшаві.

Президент США Барак Обама 10 квітня висловив свої співчуття польському народу з приводу загибелі Президента країни Л. Качинського та інших провідників нації, що були з ним у літаку. У телефонній розмові з прем'єр-міністром Польщі Дональдом Туском Б. Обама сказав, що те, що сталося в Росії, є трагедією для Польщі, для Сполучених Штатів і для цілого світу. Численна польська громада, яка проживає у США єднається у жалобі за провідниками своєї батьківщини.

Польський прем'єр-міністер Д. Туск назвав авіокатастрофу „найтрагічнішою подією в історії новітньої Польщі".

Европейський союз оголосив днем жалоби понеділок, 12 квітня. Жалобу також оголосили Росія, Україна і Грузія. Британський прем'єр-міністер Ґордон Бравн, висловлюючи співчуття полякам з приводу загибелі їхнього Президента, сказав, що „Л. Качинський відігравав одну з найголовніших ролей у сучасній політичній історії Польщі".

Колишній Президент Польщі Лєх Валенса назвав катастрофу літака під Смоленском „другою Катинською трагедією".

Президент України Віктор Янукович 10 квітня висловив співчуття у зв'язку з загибеллю Л. Качинського. 12 квітня оголошено в Україні днем жалоби.

„Це велика трагедія не лише для Польщі, польського народу, але також і для України, – сказав колишній міністер закордонних справ України Борис Тарасюк. – Л. Качинський дуже багато зробив для зміцнення дружніх взаємин, порозуміння і закриття темних сторінок спільної польсько-української історії. Він був безсумнівним другом українського народу".

Подібні думки і почуття висловив Патріярх Української Греко-Католицької Церкви Любомир Гузар: „Коли я перший раз мав нагоду й честь зустрітися з Президентом Лехом Качинським, то був день примирення українських і польських єпископів, до якого прилучилися тисячі вірних. Я зустрічав його щонайменше два рази пізніше, коли він як представник польського народу, а наш Президент Віктор Ющенко – як представник українського народу, і ми, єпископи польські й українські, разом з ними шукали примирення, казали одні одним: „Ми прощаємо й у вас просимо прощення". Оця постать Президента Польщі, яку сьогодні споминаємо в наших молитвах, записалася дуже виразно в тому бажанні справжнього, чесного, щирого сусідства наших народів. Для наших Церков це теж надзвичайно важливо, тому ми повинні сьогодні щиро подякувати Богові, що такі люди, як Президент Лех Качинський, є на світі".

За одностайними оцінками світової преси, Л. Качинський був яскравою постаттю в польській і міжнародній політиці. Свою діяльність він розпочав у 1977 році в підпільному Комітеті громадянського опору, в Комітеті захисту робітників та в організації „Вільні профспілки". Був одним з організаторів незалежної профспілки „Солідарність". Після запровадження в Польщі військового стану в 1981 році зазнав 11-місячного арешту. Відтак був міністром в Адміністрації Президента Л. Валенси, головою Верховної контрольної палати Республіки Польща, міністром юстиції, Генеральним прокурором Польщі. Перед тим, як стати в 2005 році Президентом, три роки працював міським головою Варшави.

Виконуючий обов'язки глави польської держави, речник Сейму Броніслав Комаровський оголосив, що похорон Президента Польщі Л. Качинського призначено на суботу, 17 квітня. Жалобна церемонія відбудеться в центрі Варшави, на площі Юзефа Пілсудського.

Жалобна процесія з труною Л. Качинського прибула до президентського палацу в неділю, 11 квітня. Віддати данину поваги великому полякові вийшли на вулиці столиці тисячі громадян. На площі у Краківському передмісті, перед президентським палацом, горять десятки тисяч свічок і лямпадок. (*УНІАН, Бі-Бі-Сі, „Кореспондент", „Голос Америки", „Газета по-українськи", Прес-служба Президента України*)

Візита Президента...

(Закінчення зі стор. 1)

зидента України В. Януковича та Президента США Б. Обами, яка проходила в теплій і доброзичливій атмосфері.

Президенти говорили про перспективи співробітництва України та США в різних галузях. В. Янукович запевнив, що Україна до 2012 року повністю знищить всі свої запаси високозбагаченого урану (90 кілограмів), придатного для виготовлення зброї, яких зараз достатньо для виготовлення кількох боєголовок. Ці запаси будуть вивезені з України, для чого США нададуть технічну і фінансову допомогу.

Президенти домовилися, що їхні країни вивчать шляхи зміцнення співпраці у сфері мирного використання атомної енергії, включаючи розвиток українських потужностей у сфері ядерних досліджень та зусилля з диверсифікації постачання палива для української атомної енерґетики відповідно до Угоди про співробітництво у сфері ядерної енерґетики та інших додаткових двосторонніх домовленостей, котрі можуть бути узгоджені між Україною та США.

На зустрічі йшлося також про перспективи активізації торговельно-економічних відносин між Україною та США, пожвавлення відносин між Україною та Росією, чому, безумовно, сприяє програма перезавантаження відносин між Росією і США, розбудову партнерських відносин України з НАТО.

В. Янукович зазначив, що Україна готова до інтеґрації в Евросоюз настільки, наскільки ЕС готовий до цього.

12 квітня В. Янукович зустрівся з підприємцями США, які вкладають мільярди долярів в українську економіку. Президент заявив, що новий уряд готовий зробити все можливе для спрощення інвестицій в Україну та реґулювання підприємництва. Завданням нового уряду є забезпечення сталого розвитку залучення інвестицій в Україну, зменшення податкового навантаження.

В. Янукович також зустрівся з представниками Міжнародного валютного фонду, з якими, за його словами, йому вдалося знайти порозуміння. Президент висловив сподівання, що у квітні український парламент ухвалить реалістичний бюджет.

12 квітня В. Янукович поклав квіти до пам’ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні і коротко поспілкувався з представниками української громади США. Відповідаючи на запитання щодо майбутнього України, Президент висловив упевненість, що Українська держава успішно розвиватиметься.

Представники української громади побажали Президентові успішного здійснення конструктивних ідей розбудови держави, які він має. Вони також закликали В. Януковича ширше залучати молодих професіоналів, які хочуть зробити свій внесок у розвиток України та допомагати у проведенні ефективних реформ. Президент передав українській громаді подарунки.

У Вашінґтоні 13 квітня відбулася зустріч В. Януковича з Генеральним секретарем ООН Бан Кі-Муном. У ході розмови Президент наголосив на необхідності звернутися до країн-донорів щодо поновлення співпраці зі спорудження об’єкта „Укриття“ на Чорнобильській атомній електростанції. Він повідомив про намір зустрітися з Генеральним директором Міжнародної аґенції з атомної енерґетики (МАГАТЕ) Юкією Амано та звернутися до нього з відповідною пропозицією.

„Вирішення цього питання важливо з огляду на наближення 25-ої річниці Чорнобильської трагедії“, – наголосив В. Янукович. Він також виступив з ініціятивою провести міжнародну конференцію за участю України, Росії та Білорусі, присвячену 25-ій річниці Чорнобильської катастрофи. *(„Голос Америки“, Прес-служба Президента України)*

Відкритий лист до Президента: „Чи діє в Україні Конституція?

З відкритого листа першого Президента України Леонід Кравчука до Президента Віктора Януковича

Шановний Вікторе Федоровичу! Незабаром Україна буде відзначати 20-річчя своєї незалежности. Час достатній, щоб робити узагальнення, підводити підсумки.

2010 рік – рік приходу до української влади Вас і Вашої команди. І тому сьогоднішній і завтрашній день України доцільно розглядати в органічному взаємозв’язку з 20-літньою історією держави, визначати Вашу участь у розв’язанні політичних, економічних і духовних проблем суспільства на новому етапі життя.

Загальний висновок полягає в тому, що Україна відбулася, є державою. Та проблем більше, ніж досягнень. Слід визнати, що українська влада за ці роки не забезпечила сподівань свого народу на краще життя. Україна сьогодні на політичному роздоріжжі, в надзвичайно складному політичному, соціяльно-економічному і духовному стані. Вона є однією з найбідніших країн Европи, з корумпованою владою. З невизначеним зовнішньополітичним курсом. Розділена за багатьма ознаками: історичними, політичними, світоглядними. У нас ще несформована нація, відсутня справжня українська еліта.

Що стосується політичної еліти, то за роки незалежности в умовах дикого капіталізму, брутальної політичної боротьби за владу вона деґрадувала, здрібніла, інтереси українського народу визначає крізь посадові крісла і гроші... В цій надзвичайно складній ситуації люди дивляться на Вас і думають, яку ж позицію займете Ви, яку політику будете проводити?

...Проаналізувавши перші кроки Вашої діяльности, маю всі підстави сказати, що кардинально нічого не змінюється... Провідники коаліції вважають, що закон, якщо дуже хочеться, можна замінити політичною доцільністю. На прикладах формування коаліції у Верховній Радій, розподілу парламентських комітетів між коаліцією і опозицією можна зробити висновок, що початок діяльності нової влади є загрозливим для розвитку демократії... Небезпечна тенденція утверджується в управлінні державою, коли державні чиновники визначають чи є обов’язковими до виконання норми Конституції. Скажімо, віце-прем’єр п. Семиноженко і міністр п. [Дмитро] Табачник самі прийняли рішення, що українська державна мова є не обов’язковою, а добровільною і тепер державні іспити та тести можна буде складати будь-якою мовою. Хочу нагадати, що в цивілізованому світі застосування державної мови є обов’язковим, і тільки держава, а не чиновник має повноваження на застосування інших норм. Політичне зловживання цією темою, заграванння з громадянами під виглядом порушення їх прав неприпустимо...

Потрібно, щоб Ви, пане Президенте, сказали українському народові, чи діє в Україні Конституція і хто є її ґарантом... Чи має сьогодні Україна визначений і схвалений суспільством політичний курс? Ні, не має. Ми, в залежності від влади, йдемо то на Захід, то на Схід, то в СНД, то в Евросоюз. Повірте, пане Президенте, моєму досвіду: час плине швидко і, якщо Ви не скористаєтесь позитивними стартовими можливостями, то він почне працювати проти Вас. А тоді здійснювати щось радикальне і глибоке буде дуже складно...

З повагою –

Л. М. Кравчук

6 квітня 2010 року, Київ

Виставка про Волинь – провокація нової влади

КИЇВ. – 8-10 квітня в Українському домі відбувалася українофобська фотовиставка з псевдоісторичною назвою „Волинська різня – польські та еврейські жертви ОУН і УПА“, організована російськими і польськими шовіністами. Після Києва українофоби плянують повезти „фотовиставку“ до Львова, Рівного, Луцька, Дніпропетровська, Запоріжжя, Одеси, Севастополя, Симферополя, Харкова, Луганська.

Реклямний плякат фотовиставки біля Українського дому в Києві.
Фото: Іко Лабунька

Псевдоісторична назва та склад організаторів вказують на те, що ця „фотовиставка“ є черговою спробою україножерів облити брудом та оббрехати українських героїв.

Всеукраїнське громадське об’єднання „Свобода“ зажадало заборони антиукраїнської фотовиставки та оголосити ксьондза Тадеуша Ісаковича-Залеського небежаною особою в Україні у зв’язку з його антиукраїнською діяльністю.

Політичне прикриття „фотовиставки“ забезпечує народний депутат від Партії Реґіонів Вадим Колесніченко, який очолює російську шовіністичну організацію „Рускоязичная Україна“. Особливого резонансу набув його законопроєкт про покарання довічним ув’язненням за вшанування українських героїв з ОУН і УПА. Він став прикриттям для українофобської діяльности влади Віктора Януковича, адже проведення „фотовиставки“ санкціонувало Державне управління справами Адміністрації Президента України.

Голова Польського товариства кресов’ян Т. Ісаковіч-Залеський відомий своїми антиукраїнськими виступами, наклепами на українців та територіяльними претензіями до України.

Київська міська організація ВО „Свобода“ звернулася до Служби безпеки України з вимогою заборонити проведення цієї фотовиставки і 8 квітня провела акцію протесту. Під час прес-конференції, що відбулася 8 квітня в Українському домі, заступник голови ВО „Свобода“ Андрій Мохник повідомив присутніх про те, що чиниться кримінальний злочин, а саме – розпалювання міжнаціональної та релігійної ворожнечі і приниження національної чести та гідности українців.

Після цього, застосовуючи фізичну силу, правоохоронці в цивільному одязі видалили із залі декількох відомих українських журналістів та затримали членів ВО „Свобода“ Руслана Андрійка, А. Мохника, Юрія Ноєвого, Олександра Колесніченка, Олега Осуховського, журналіста Ігоря Мірошниченка та інших – загалом 10 осіб. Затримані були привезені у Шевченківське районне відділення міліції Києва. Патріотам, яких було затримано, пред’явлені звинувачення у непокорі працівникам міліції. Усі затримані відмовилися підписувати протокол. Очікується суд над затриманими.

Прес-служба Всеукраїнського об’єднання „Свобода“

Б. Обама і Д. Медведєв підписали Договір щодо СНО

ПРАГА, Чехія. — 8 квітня в Празі президенти Росії і США Дмитро Медведєв і Барак Обама підписали Договір про заходи щодо подальшого скорочення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь (СНО). Договір укладено на суворо паритетній основі. Сторони домовилися скоротити сумарну кількість боєзарядів на третину. Крім того, Росія і США більш ніж удвічі знизять граничний рівень для стратегічних носіїв. Як повідомив голова комітету Держдуми з міжнародних справ Костянтин Косачов, у новому договорі про СНО міститься заборона на переобладнання наступальних озброєнь в оборонні і навпаки. Термін попереднього договору – СНО-1, що діяв з 1994 року, закінчився 5 грудня 2009 року. Угода зобов'язувала Москву і Вашінґтон скоротити стратегічні ядерні сили з 10 тис. боєголовок у кожної з сторін до 6,000, що й було свого часу зроблено. *(„Кореспондент")*

Вибух на шахті у Західній Вірджінії

МОНТКОЛ, Вест Вірджінія. — Внаслідок вибуху на шахті в штаті Західня Вірджінія 5 квітня загинуло 25 гірників і четверо пропало безвісти. Представник федерального управління з питань безпеки на шахтах Кевин Стриклин повідомив про призупинення рятувальних операцій з уваги на високе накопичення у копальні небезпечних газів. Після направи вентиляційної системи рятувальні операції продовжуватимуться. К. Стриклин, одначе, сказав, що існує мало надії на те, що будуть уцілілі. Більшість загиблих гірників виявлено на глибині понад два кілометри під землею. Як зазначив К. Стриклин, їм не пощастило добратися до аварійних камер, де зберігалися запаси харчів, питної води та кисню. 8 квітня повідомили про виведення з копальні працівників розшуково-рятувальної бриґади, які намагалися встановити долю згаданих чотирьох шахтарів. Офіційні особи кажуть, що причиною вибуху, за всіма ознаками, було накопичення метану. На запитання в цій справі виконавчий директор компанії „Месі Енерджі" Дон Бленкеншип дав неоднозначну відповідь: „Ми навіть не знаємо, що трапилося. Коли ми дізнаємося про це, то скажемо, можна було якось цьому запобігти чи ні". Службовці федеральних органів влади кажуть, що вони проведуть вичерпне слідство про порушення заходів безпеки у копальні компанії „Месі". Лише торік цю одну копальню покарано на 900 тис. дол. за порушення нею правил безпеки. А вже в новому році зазначено 122 порушення, щоправда, цього було недостатньо, щоб закрити шахту. Це найсерйозніша катастрофа на шахті у США від 1984 року, коли у штаті Юта від пожежі в шахті загинуло 27 робітників. *(„Голос Америки")*

Б. Нетанягу відмовився від участи у саміті щодо ядерної безпеки

ВАШІНҐТОН. — Прем'єр-міністер Ізраїлю Бенямін Нетанягу скасував свою участь у зустрічі щодо ядерної безпеки, у Вашінгтоні 12 квітня. Причиною такого рішення, за словами офіційних представників Ізраїлю, стала інформація про пляни Єгипту та Туреччини здійснити тиск на Ізраїль щодо його ядерного потенціялу. Ізраїль має два ядерні реактори, один з яких – у місті Дімона – країна нібито використовує для виробництва арсеналу ядерної зброї. Ізраїль ніколи не підтвердив і не заперечив факт володіння ядерною зброєю, як також не приєднався до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. *(„Голос Америки")*

Іран звинувачує США в „ядерному шантажі"

НЮ-ЙОРК. — Іран передав Організації Об'єднаних Націй листа, в якому ставить питання про цілі нової ядерної політики Вашінґтону і заявляє, що вона містить погрози ядерного нападу на Тегран. Листа передав 13 квітня представник Ірану в ООН Мохамад Газай. Оприлюднена минулого тижня нова концепція американської адміністрації передбачає відмову від застосування ядерної зброї проти неядерних держав, що дотримуються режиму нерозповсюдження. Винятком названі Північна Корея та Іран – як країни, які не виконують резолюції Ради безпеки ООН. У листі Ірану мовиться, що члени ООН „не повинні дозволяти чи іґнорувати такий ядерний шантаж у XXI ст". *(Радіо „Свобода")*

Сербія запевнила Америку, що ніколи не визнає незалежність Косова

БЕЛҐРАД, Сербія. — 9 квітня Сербія заявила, що ніколи не збирається визнавати незалежність Косова. Про це сказав сербський президент Борис Тадич під час своїх переговорів з заступником Державного секретаря США Джеймсом Стайнберґом. За запевненням сербського провідника, ця позиція Белґраду збережеться, „незважаючи на намір держави співпрацювати з Евросоюзом і США". До того ж, Б. Тадич наполягає на проведенні більш серйозних переговорів щодо статусу Косова, щоб досягнути компромісу, при якому „не буде ні переможців, що ні тих, що програли". Повідомляється, що політики також обговорювали на зустрічі взаємини Сербії з Боснією й Герцеґовиною щодо становища сербів, хорватів і боснійців. У грудні 2009 року в Міжнародному суді в Гаазі почалися слухання про законність проголошення незалежности Косова. Офіційний Белґрад попросив з'ясувати, як може частина території міжнародно визнаної держави проголосити незалежність без згоди центральної влади. Нагадаємо, що тим часом незалежність краю визнали 65 держав, серед яких – США, Японія й більшість країн Евросоюзу. Водночас Росія, Китай, Еспанія відмовилися визнати самопроголошену державу. *(„День")*

США відмовилися надати К. Бакієву політичний притулок

ВАШІНҐТОН. — США оголосили, що не збираються забезпечувати Президента Киргизії Курманбека Бакієва політичним притулком, повідомили в американському посольстві в республіці 12 квітня. Згідно з офіційною заявою дипломатичної місії США, „у посольства немає плянів щодо надання притулку К. Бакієву або у наданні йому допомоги у від'їзді з Киргизії". Тимчасовий уряд Киргизії видав указ про арешт К. Бакієва. Також в розшук оголошені родичі Президента Киргизії — брат Жаниш Бакієв і старший син Курманбека Бакієва Марат. Про це повідомив в.о. Генерального прокурора республіки Байтемір Ібраїм. Тимчасовий уряд Киргизії звільнив з посади ряд послів, в тому числі брата поваленого президента. Згідно з підписаним головою уряду Розою Отунбаєвою розпорядженням, Марат Бакієв звільнений з посла Киргизії у Фінляндії і Норвеґії, Раімкул Атокуров – з посади посла Киргизії в Росії, Ташбо Жумагулов – з посади посла в Туреччини, Заміра Сидикова – з посади посла Киргизької Республіки в США та Канаді. Безлади в Киргизії почалися 6 квітня в Таласі, після того, як напередодні Народного курултаю (з'їзду) опозиції був затриманий один з опозиційних провідників. Потім заворушення перекинулися на інші міста Киргизії, а вранці 7 квітня масові виступи опозиції почалися в столиці країни Бішкеку. Влада застосувала силу для боротьби з протестуючими, в тому числі вогнепальну зброю. У висліді безладів загинуло 79 осіб. Протестуючим вдалося захопити владу в місті і зформувати тимчасовий уряд на чолі з опозиційним провідником Р. Отунбаєвою. Президент Киргизії виїхав на південь країни, де він користується підтримкою населення. *(„День")*

Повернення російського хлопчика викликало міжнародний скандал

МОСКВА. — Семирічного Артема Савельєва повернуто з США на батьківщину. Впродовж 10-годинного лету до Москви він був сам у літаку. Російські представники відносять це до порушень прав дитини. Лінда Остін є однією з небагатьох людей, особисто знайомих з родиною, яка опинилась в центрі міжнародного скандалу, вона каже, що „вони дуже добрі люди": „Я ніколи не чула, щоб вони навіть підвищували голос на цього хлопчика. Вони не образять навіть собаки – не те що дитину! Те, що про них говорять, не може бути правдою, вони – чудові люди!" В листі, з яким Торі Генсен відіслала усиновленого хлопчика до Москви, сказано, що він вибухав люттю. Але рішення відіслати Артема на батьківщину прийняла бабуся. Як стало відомо, бабуся Ненсі Генсен зв'язалась електронною поштою з російським юристом, за місяць до повернення Артема, з запитанням, як скасувати усиновлення. Юрист Каріна Краснова пояснює: „Їх взаємини з усиновленим хлопчиком зайшли в глухий кут. Коли ця жінка натрапила на великі проблеми, ніхто не простягнув їй руки допомоги. Як я розумію, повернення дитини було кроком відчаю". Кілька російських родин подали прохання на усиновлення Артема. Посол США в Росії Джон Бейрл зазначає, що це допустимо: „Як тільки він ступив на американську землю після усиновлення, він став громадянином США. Тепер, коли він в Росії, він лишається американським громадянином.... Нашим завданням є подбати, щоб Джастин-Артем потрапив в добрі руки і мав шанс залишити цю історію позаду і перейти до нормального життя". *(„Голос Америки")*

„Рух чаювання" набирає обертів

ВАШІНҐТОН. — Учасники так званого „Руху чаювання" в день виплати податків – 15 квітня – плянували масово прибути до Вашінґтону, щоб висловити своє незадоволення політикою уряду Барака Обами.

Цей сучасний рух надихнули минулі протести проти несправедливого оподаткування, передусім – так зване „Бостонське чаювання". 1773 року американські колоністи влаштували протест в Бостонській затоці проти накладених Великобританією податків. Крім протестів, сучасні „чаювальники" також розраховують змінити розподіл сил в Конґресі завдяки виборам в листопаді.

Один з активістів „Руху чаювання", Расті Ґрін, виявив свій спротив кількома словами, якими охарактеризував своє тлумачення політики нинішнього уряду: „Соціялізм і тиранія, деспотизм, комунізм, приховане мусульманство!". Також Р. Ґрін вірить у мінімальне втручання уряду в життя громадян. „Я вірю в максимум свободи, мінімум уряду. Уряд повинен контролюватись народом, а не народ контролюватись урядом. Думаю, саме це є плятформою Руху чаювання". Інші активісти вірять, що це народний рух – звичайні люди висловлюють свою думку, яку іншим шляхом влада не хоче чути.

„Чаювальникам" не подобаються надмірні податки, урядові витрати і реформа системи охорони здоров'я, проведена демократами.

Консервативні політики розраховують на учасників руху, сподіваючись спрямувати їх енерґію у власні передвиборні кампанії. Хоч переважна більшість прихильників руху – члени Республіканської партії, дехто навіть прогнозує йому перетворення на окрему політичну партію.

Втім, експерти сумніваються. Політолог Університету штату Невада Дейвид Деймор уважає, що учасники Руху розуміють, що перетворенням в партію вони нічого не виграють. Тому між різними групами утворилась своєрідна угода спробувати реформувати Республіканську партію, починаючи знизу, – каже він. І якщо „чаювальники" вирішили б виставити власних кандидатів на виборах в листопаді, вони б відтягнули голоси від республіканців, допомагаючи цим демократам.

Самі „чаювальники" не дуже прагнуть до самостійности. Як каже активіст руху Френк Барнгам, „ми не є третьою партією і ми не хочемо бути нею". Саме тому на зібраннях цього руху не бракує кандидатів від республіканців, які вже готуються до виборів у листопаді. *(„Голос Америки")*

ТОЧКА ЗОРУ

Росіяни воювали на боці німців

За довгі роки радянські автори на замовлення влади написали стоси брехні про батальйони „Нахтіґаль" та „Роланд" і на Дивізію „Галичина". Жодне з військових формувань, що воювало на боці Німеччини у Другій Світовій війні не зазнавало таких обрбріхувань, як вищезгадані українські формації.

А тим часом за підрахунками сучасних, незаанґажованих в прокремлівській пропаґанді російських вчених, у німецькій армії служило 1.5 млн. російських вояків та офіцерів.

Крім окремих загонів, на боці нацистської Німеччини воювала Російська Визвольна Армія радянського генерала Андрія Власова, під кінець війни вона була найбільшим військовим з'єднанням у складі Вермахту. До її складу в кінці війни були долучені дрібні загони неросіян, серед яких були і українці.

На початку війни до німців зі зброєю в руках перейшло понад 1.5 млн. радянських вояків, майже 2 млн. здалося в полон. На Східньому фронті в кожній німецькій дивізії один батальйон складався з росіян. Вже восени 1941 року з них був зформований один підрозділ 9-ої німецької армії, а на початку 1942 року створено Російську національну народну армію. У Франції воював проти місцевих партизанів-макі 621-ий російський артилерійський полк СС.

Відразу ж після нападу фашистської Німеччини на СРСР, російська діаспора, а вона була дуже чисельною, почала формувати полки для боротьби проти більшовиків.

Активно дояла Російська визвольна народна армія (РОНА) під командуванням колишнього капітана Червоної Армії Броніслава Камінського. За успіхи в боротьбі з радянськими партизанами рейхсфюр СС Гіммлер нагородив Б. Камінського Залізним хрестом.

Тисячі росіян було включено до складу різних німецьких батальйонів, що займалися розвідкою, охороною залізниці і підприємств, служили в поліції.

У „Ваффен СС" служили тисячі росіян, як і представники інших народів СРСР, а не тільки українська Дивізія „Галичина". Була там і грузинська жіноча сотня. В німецькій армії воювало чимало Героїв Радянського Союзу, особливо в летунстві.

У „Люфтваффе" воювало понад 140 тис. радянських летунів, штурманів, радистів, техніків та зенітників.

Проти УПА на Волині і в Галичині, на боці німців, воювали й російські підрозділи, зокрема 567-ий розвідувальний ескадрон 56-ої німецької танкової дивізії.

Десятки тисяч росіян служили в поліційних полках і воювали проти радянських партизанів, але про них ніколи ніхто в СРСР не писав. Згадували лише українців, чи через те, що їх найбільше боялися, чи цього вимагала антиукраїнська пропаґандистська система, рисами якої, до речі, і досі послуговуються екстремісти як в Росії, так і в Польщі.

Відомий також „Руский корпус", що формувався на Балканах з білоеміґрантів і складався з п'яти полків.

Окремо слід згадати і про 1–шу російську Національну армію ген. Бориса Смисловського. Він походив зі старої російської аристократичної родини і був талановитим офіцером, закінчивши академію Генштабу.

За героїзм у Першій світовій війні отримав чимало бойових нагород. Генерал користувався високим авторитетом у Вермахті та в Абвері, зумів організувати широкомаштабну розвідку проти Червоної Армії та НКВД, добре знався з командиром Поліської січі Тарасом Бульбою-Боровцем. Під кінець війни армія ген. Б. Смисловського налічувала 6,000 вояків, і він зумів прорватися з ними на територію князівства Ліхтенштейн.

Великий князь Ліхтенштейну Франц Йосиф II відмовився видати Сталінові це з'єднання, незважаючи на тиск альянтів. Жителі Ліхтенштейну допомогли росіянам переїхати в Арґентину, а ген. Смисловському відкрили пропам'ятний знак.

У російських збройних формуваннях Залізними хрестами і найвищими відзнаками були нагороджені сотні вояків і офіцерів.

Росіяни служили і в японських збройних силах і їх було кілька десятків тисяч, в тому числі і росіян з козачих поселень Маньчжурії.

Російський дослідник Сергій Чуєв назвав росіян та представників інших народів СРСР, що служили на боці Німеччини, „проклятими солдатами". Ні, не були вони такими. Одні з них бажали відновити „білу" Російську імперію, інші – демократичну Росію, треті хотіли позбутися комуністичної диктатури Й. Сталіна, четверті мстилися сталінському режимові за загиблих батьків, сестер, братів, за знищені родинні гнізда та зруйноване дитинство, ще інші мріяли про створення своїх незалежних держав. В одному всі вони були подібні – в трагізмі війни.

Ігор Федик
науковий співробітник Центру досліджень визвольного руху, Львів

ПРОГРАМА

37-ої Звичайної Конвенції

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, Інк.

яка відбудеться на Союзівці
Кергонксон, Ню-Йорк
20-23 травня 2010 року
Початок 9:00 рано

1. Відкриття Конвенції
2. Звідомлення Верифікаційної комісії
3. Прийняття Конвенційної Програми
4. Прийняття протоколу 36-ої Конвенції
5. Вибір:
   а) Конвенційної Президії в складі голови та двох заступників
   б) Виборчої комісії в складі 11 членів
   в) Комісії просьб у складі 5 членів
   г) Інших комісій: Секретарської, Резолюційної
6. Покликання Пресової комісії та двох дверників
7. Звідомлення членів Екзекутивного Комітету:
   Предсідника Стефана Качарая
   Першого заступника предсідника Зенона Голубця
   Другого заступника предсідника Михайла Козюпи
   Директора на Канаду Мирона Ґроха
   Головного секретаря Христини Е. Козак
   Касира Роми Лісович
8. Звідомлення членів Контрольної Комісії:
   Славка Тисяка
   Василя Шеремети
   Евгена Щерби
9. Звідомлення радних:
   Маї Лев
   Ґлорії Горбатої
   Миколи Філя
   Евгена Осціславського
   Мирона Пилипяка
   Олі Черкас
   Альберта Качковського
   Любов Стрілецької
   Стефанії Гаврилюк
10. Звідомлення Головного Редактора „Свободи" і „Українського Тижневика" Роми Гадзевич
11. Дискусія над звідомленнями та їх прийняття
12. Звідомлення Статутової комісії, дискусія та схвалення змін
13. Секретарські курси/дозвілля
14. Дискусія „Накреслення майбутности УНСоюзу "
    а. Видання УНС: „Свобода" і „Український Тижневик"
    б. Центр Української Спадщини на Союзівці
15. Звідомлення Фінансової комісії та визначення висоти запорук і платень
16. Вибір Головного Уряду УНСоюзу
17. Звідомлення Комісії просьб, дискусія та ухвали
18. Звідомлення Секретарської комісії, дискусія та ухвали
19. Резолюції та рекомендації для добра організації
20. Різні справи
21. Закриття Конвенції

Екзекутивний Комітет призначить, згідно з статутом УНС, делеґатів до наступних Конвенційних комісій:
   Статутова комісія
   Верифікаційна комісія
   Фінансова комісія

Опитник якости поштової достави газети „Свобода"

Шановні передплатники!

Редакція „Свободи" і „The Ukrainian Weekly" підготувала цей опитник у відповідь на збільшення кількости нарікань на запізніле отримання наших газет.

Просимо Вас взяти участь в опитуванні і цим допомогти нам забезпечити кращу якість достави газети до Вашої хати.

Для зручности наступна форма буде друкована чотири тижні. Будь-ласка, виповніть її один раз і надішліть до адміністрації газет. Ваша співпраця дозволить нам задокументувати швидкість руху газет в поштовій системі і визначити, де виникає проблема.

1. Впишіть Вашу адресу точно так, як вона є на газеті.

Name..

Address..

City, State, Zip...

2. Впишіть дату, коли Ви отримали слідуючі числа газети у відповідному рядку для кожної з газет, які Ви отримаєте за квітень

Дата виходу:	*Дата отримання*
2 квітня..............................	....
9 квітня..............................	....
16 квітня..............................	....
23 квітня..............................	....
30 квітня..............................	....

3. Після заповнення форми надішліть її до нашого відділу передплати на адресу:

Svoboda
2200 Route 10
P. O. Box 280
Parsippany, NJ 07054.

Дякуємо за Вашу допомогу!

А кіт їсть собі далі...

Водночас аж два колишні президенти України виступили в ролі кухаря з відомої байки, який просив-молив кота не тягнути м'яса зі стола, – замість дати копняка під хвіст. Кухар висуває „солідні арґументи", а кіт слухає і їсть собі далі.

Перший Президент відновленої Української держави Леонід Кравчук звернувся до нинішнього Президента з відкритим листом, в якому висловлює надію на те, що Віктор Янукович розв'яже всі проблеми, що накопичилися в країні за 19 років її незалежности. Третій же Президент, Віктор Ющенко, навіть пропонує В. Януковичеві руку активної допомоги: мовляв, якщо Партія Реґіонів утворить коаліцію з „Нашою Україною", то це й врятує ситуацію.

А кіт слухає і їсть собі далі. Бо Партія Реґіонів прийшла до влади не рятувати Україну...

Сталося те, що просьбами-вмовляннями не змінити: біля керма України, формально ще незалежної, опинилися люди, які не лише пальцем не поворухнули в ім'я цієї незалежности, в ім'я відродження української нації, але відверто ненавидять і зневажають цю незалежність, цю націю – починаючи від В. Януковича, який веде себе як російський губернатор над Україною. Ледве місяць минув від інавґурації, а він уже двічі їздив до Москви, двічі зустрічався з кремлівським вождем Дмитром Медведєвим і з Патріярхом Кирилом. То де ж душа Президента України?

А що чинить уряд? Замість тягнути Україну з економічного болота, нові міністри створюють болото в інших сферах суспільного життя. Чому Президент В. Янукович зовсім не зважає на протести студентської молоді проти призначення українофоба Дмитра Табачника міністром освіти і науки? Тому що Д. Табачник потрібний Москві. Його руками вона відверне освіту й науку від проукраїнського напряму, що й бачимо буквально з перших кроків діяльности цього українонenависника.

З тієї ж причини і з тієї ж московської потреби В. Янукович не хоче звільнити віце-перм'єра з гуманітарних питань Володимира Семиноженка, проти якого протестують навіть у Верховній Раді – у зв'язку з його „гуманним" запевненням, що влада не буде заперечувати проти спорудження в Україні пам'ятників Йосифові Сталінові. Ще про одного віце-прем'єра і антиукраїнця, Віктора Тихонова, добре сказав український мільярдер Ринат Ахметов: „Він бажає, щоб криза перемогла Україну, а не Україна – кризу".

Президент, намагаючись зберегти лице перед світом, осмикнув В. Семиноженка за його відверту прихильність до ідеї створення нової держави у складі Росії, Білорусі й України, але ж тим часом все оточення В. Януковича заражене цим же промосковським духом. Не здивуємося, якщо цю „ідею" табачники і семиноженки нав'яжуть суспільству для публічних дискусій і для „наукової арґументації", що це буде добре для України.

Наостанок – а судді хто? Цими днями Конституційний суд, кинувши під ноги Конституцію, леґалізував парляментську коаліцію, утворену в незаконний спосіб – з участю окремих депутатів, а не фракцій, як вимагає Основний закон. Тепер руки в реґіоналів розв'язані. До них переметнуться всі безідейні, безхребетні, падкі на гроші, байдужі до України депутати.

Ні, слова, вмовляння, застереження цю владу не стримають. Не хоче „кіт" розуміти нормальної української мови.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: admin@svoboda– news.com
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 Fax: (973) 644-9510 e-mail: adukr@optonlinet.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: subscription@svoboda-news.com

КВІТЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Не боявся бути складним

10 квітня 1898 року народився бл. п. Патріярх Української Автокефальної Православної Церкви Мстислав, в доцерковний період життя відомий під своїм автентичним ім'ям – як Степан Скрипник. Небагато таких випадків знає наша національна історія – щоб одна людина так повно і яскраво виявила себе і в політиці, і в Церкві. Це ж нібито далекі одна від одної ділянки. Ми вже давно звикли до поділу праці за професіями, до плюралізму людських інтересів та уподобань, до того, що Церква відділена від держави. Взагалі вважається самозрозумілим, що все матеріяльне, земне, світське – то одна річ, а релігійне, церковне, духовне – цілком інша.

Владика Мстислав так не думав. Бо що б то була за Церква, якби відвертала очі від суспільного життя, що б то була за релігійність, якби байдуже спостерігала за тим, як панує кривда в цьому світі, що б то була за духовність, якби мирилася з поневоленням свого народу, з невідступними намаганнями заклятого ворога знищити нашу культуру, мову, дорогі нам батьківські традиції, знищити в цілому націю? Нам і сьогодні нелегко виживати, а якщо, всупереч усім лихам, не даємо себе збити з ніг, то величезною мірою це – завдяки живій присутності в нашому національному розумові і національній душі великих прикладів поєднання релігійно-церковного і суспільно-світського обов'язку перед народом – повчальних, будуючих прикладів, пов'язаних з іменами митрополитів Андрея Шептицького і Василя Липківського, Йосифа Сліпого і Мстислава.

А що є майже неодмінною супровідною ознакою величі провідника, державного чи релігійного? Нею є брак розуміння й підтримки з боку сучасників. Згадаймо, як наші „фундаменталісти", як греко-католицькі, так і православні, не спромоглися вчасно зрозуміти й належно оцінити нерозривного поєднання у долі й праці Митрополита Мстислава і Митрополита Йосифа християнського і національного первнів.

Митрополит Мстислав був близький до Українського Народного Союзу і зокрема до нашої „Свободи". Зберігаємо, як реліквію, цю його поштову листівку, прислану з французької Рів'єри на адресу головного редактора Антона Драгана: „Тут чудове повітря, бракує тільки „Свободи"...". А ось пару слів з його статті в нашій газеті: „...Ніщо, дослівно ніщо не може зільнити мене бути активним учасником у боротьбі українського народу за волю і державність..." („Свобода", ч.57, 1953 рік).

Прикро згадувати, але також лежить у нашому редакційному архіві документ іншого характеру: жовчний пасквіль на Владику Мстислава – за його „нерелігійну" діяльність на становищі депутата польського Сойму від українців Волині, за „коляборацію" з німцями на початку Другої світової війни, за те, що „посмів" очолити Церкву, не маючи релігійної освіти. І т. д.

І ні слова про те, що в біографії Владики неможливо пофальшувати, – наприклад, що його українство було вроджене, адже він доводився племінником Симонові Петлюрі. Воював у війську УНР, був поранений. У міжвоєнний період очолював Товариство „Українська школа" у Рівному, в польському Соймі безкомпромісно захищав права українців, в Холмі був активним членом Єпархіяльної ради, вступив у священичий сан, у травні 1942 року Собор Української Автокефальної Церкви в Києві хіротонізував його на Єпископа Переяславського. Саме за енергійні і сміливі зусилля, спрямовані на відродження українського православ'я, німці кинули його в тюрму.

По війні, спочатку в Канаді, відтак у США, церковна ситуація в діяспорі вимагала саме тих якостей, якими вповні володів Єпископ Мстислав – подвійним досвідом церковного діяча і дипломата, що дозволило йому вдихнути в об'єднану ним Церкву нову силу, відкрити перед нею – отже, й перед всією громадою – тривку і надійну перспективу.

Андрій Смирнов, автор недавно виданої „Смолоскипом" монографії про Владику Мстислава, пише, що „Патріярх – складна і суперечлива постать". Та хіба це має дивувати – на тлі тих складних і суперечливих часів? Нескладні і несуперечливі люди нічого помітного по собі не залишають. А за ним – таке непроминальне досягнення, як спорудження церковно-меморіяльного комплексу в Савт Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі, де працює Консисторія, діють бібліотека, музей, Духовна семінарія, церква-пам'ятник св. Андрія Первозваного, редакція журналу „Українське православне слово".

Не боявся він бути складним і суперечливим. Перебував у дружніх взаєминах з єрархами Української Католицької Цекви у США, зокрема з Митрополитом Стефаном Суликом, двічі їздив до Константинопольського Патріярха, домагаючись повернення Українській Православній Церкві прав, якими вона користувалася до 1686 року – до трагічного року насильного підпорядкування Москві. На початку 1990-их років, вже 92-річний, Митрополит Мстислав очолив рух за відродження УАПЦ в Україні. У червні 1990 року на Всеукраїнському Православному Соборі в Києві, з участю понад 700 делеґатів з усієї України, було його обрано Патріярхом Київським і всієї України.

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Перші відгуки про Музей УНР

До Музею Української Народної Республіки (УНР) у Києві надійшли перші відгуки на лист Українського інституту національної пам'яті, надрукований у „Свободі" (ч. 8).

На заклик до нащадків діячів Української революції 1917-1921 років з проханням встановити контакти з працівниками Інституту для можливого надання будь-яких матеріялів (фотографій, документів, спогадів, листів та ін.) про життя та діяльність борців за вільну Україну для Музею УНР першою відгукнулася Ольга Тритяк з США, яка написала, що найближчим часом позбирає усе, що зможе, і вишле на адресу, подану у „Свободі" (Музей УНР, вул. Володимирська, 57, Київ, 01001 Ukraine).

Другою особою, що почула заклик, була Марта Куцак з Івано-Франківська, яка подарувала групове фото вояків Української Галицької Армії, серед яких є її дід Олександер Гавдьо.

Третім став Василь Шовковий з селища Печеніжин в Галичині, який розповів про окремих земляків, що брали участь в подіях Української революції 1917-1921 років.

Ми складаємо подяку цим українцям і гадаємо, що завдяки „Свободі" покладено добрий початок збиранню матеріялів для музею.

Листи і пам'ятки можна надсилати також до Українського інституту національної пам'яті на адресу: вул. Липська, 16, Київ, 01021 Ukraine.

Олександер Кучерук,
директор Музею УНР,
Київ

Не перевелися богатирі в Україні

83-річний Віталій Свірненко з села Межирічки Голованівського району мало чим відрізняється від звичайного сільського дідуся – живе на свою скромну пенсію, але щодня по кілька годин проводить тренування, бо не збирається залишати спорт. Він – семиразовий чемпіон України, дворазовий чемпіон світу та чемпіон Европи з паверліфтінґу (силового триборства). Потрапив і в Книгу рекордів Ґінеса: на мізинцях рук зміг утримувати гирі кожна вагою по 32 кілограми. І це незважаючи на те, що під час Другої світової війни був поранений у руку.

В. Свірненко гуртує навколо себе молодь. Позаторік на чемпіонаті України з паверліфтінґу збірна команда з чотирьох ветеранів і двох юнаків, яку тренував В. Свірненко, стала чемпіоном України.

Вихідець з учительської сім'ї, В. Свірненко вчителював у середній школі, шкільну спортивну команду якої зробив найкращою в районі, а сам тоді ж уперше став чемпіоном серед силачів Одеської і Кіровоградської областей.

Минулого року в Арханґельську (Росія) на чемпіонаті світу і Европи з гирьового спорту В. Свірненко побував уже з дружиною Галиною та своїм вихованцем – учнем сільської школи Богданом Калиною.

Усі вони стали чемпіонами у своїх вагових та вікових категоріях і разом привезли до Межирічки дев'ять золотих медалей.

Світлана Орел,
Кіровоград

50 років сумлінної праці

У нинішньому році 2,200 лікарів-членів Американської медичної асоціяції (АМА) відзначають 50-ліття закінчення у 1960 році вищих медичних шкіл. До їхнього кола належить д-р Василь Рождественський з Вудгевену, Мишиґен.

Провід АМА в особі екзекутивного віце-президента Майкла Д. Майвеса щиро вітає д-ра В. Рождественського з цим ювілеєм і дякує за сумлінне виконання професійних обов'язків. Він перебуває у АМА вже 40 років. Д-р В. Рождественський закінчив медичну школу університету Йогана Ґутенберґа у Майнці, Німеччина. Він належить до числа лікарів-емеритів, об'єднання яких налічує 60 тис. осіб.

Впродовж 50 років д-р В. Рождественський працював у відділах термінової допомоги кількох шпиталів Чикаґо, був майором американського летунства, мав приватну практику в чотирьох штатах і тепер лікує людей в штаті Мишиґен.

В. Рождественський є членом Американської академії родинних лікарів, Асоціяції військових хірургів США і Українського Лікарського Товариства Північної Америки. Він написав за 30 років понад 200 статтей до журналу „Emergency Medicine". В сім'ї Василя і Ганни Рождественських виросло двоє дітей – син Марко – архітектор, дочка Ева – мікробіолог.

Аліса Рід,
Чикаґо

Шановні дописувачі!

З розширенням електронної пошти, всупереч очікуванням, праця редакторів „Свободи" ускладнилася через неуважне ставлення авторів деяких дописів до надісланих текстів.

Найчастіші недоречності, що трапляються у дописах:

- не вказано дату і місце події;
- на подані перші імена згаданих у тексті осіб;
- немає прізвищ авторів;
- наводяться незрозумілі скорочення власних назв;
- не подаються адреси і числа телефонів авторів.

У дописах бракує підписів до світлин, не повідомляються автори фотографій, у підписах замість імен і прізвищ подаються визначення – „невідомий".

Редакція „Свободи"

Замовте книжку для Донбасу

Донецький басейн (Донбас) створює 25 відс. внутрішнього валового продукту України. Тут діє понад 800 промислових підприємств, зосереджено більшу частину видобутку вугілля України. Проживає в Донбасі близько 4.6 млн. осіб. Разом з тим, за індексом людського розвитку Луганська та Донецька області стабільно займають в Україні останні місця. Це пояснюється низькою тривалістю життя, екологічними проблемами, недостатнім культурно-освітнім розвитком.

Традиційно Донбас і Крим асоціюються з „російськомовною Україною", яка надзвичайно повільно інтеґрується у єдину сучасну українську націю.

Причини тотального зросійщення відомі – це століття фактично колоніяльного панування на українських історичних землях російської культури. Особливо жахливі наслідки для українства мала радянська доба.

За 20 останніх років ситуація покращилася, але далеко не радикально. Майже весь інформаційний простір Донбасу – російськомовний. Понад 600 нових шкіл, яким на Донеччині присвоєно україномовний статус, потребують учителів і українських книг. А їх катастрофічно бракує. Фонд Донецької обласної універсальної наукової бібліотеки (вона досі носить ім'я вдови Володимира Ульянова-Леніна Надії Крупської) на 87 відс. – російськомовний.

Економічна криза, яка вже близько двох років лихоманить українську економіку, приводить до закриття і без того слабких українських видавництв, фундацій.

У Донецьку з 1997 року діє дослідно-видавничий громадський Український культурологічний центр „Східний видавничий дім", яка з моменту свого утворення підготувала і випустила друком понад 300 українських книжок – підручників і посібників з ряду галузей знань, поетичні збірки, історичну та іншу літературу, в першу чергу для Донбасу, східньої та південної України, Кубані і східньої Слобожанщини. Випускає вже відомий аналітично-інформаційний журнал „Схід" (понад 100 чисел).

Сьогодні ця українська фундація у Донецьку може загинути – немає фінансових джерел, державний і місцевий бюджети фінансово неспроможні надати допомогу.

Тому ми виходимо з новою пропозицією: „Замовте українську книжку для Донбасу". Це може бути книжка, яку Ви написали і хочете, щоб український читач її прочитав. Це може бути українська книга, яка у нас чекає видання, але ще не має фінансування. Скажімо „Історія Донбасу: від Запорозької Січі до сьогодення", або „Українська Кубань".

Це може бути повторення необхідних для школярів і студентів українських видань, які ми вже здійснили, але, на жаль дуже малим тиражем. Ваших пропозицій чекають у Донецьку. Тел: (380-67)717-8068 або (380-62) 337-0480. Електронна пошта: ukcdb@stels.net.

д-р Володимир Білецький,
голова Українського культурологічного центру,
Донецьк

Українці в Казахстані потребують нашої братерської допомоги

У зв'язку з пресовим зверненням Митрополита Стефана Сороки до української спільноти з проханням про фінансову допомогу українцям в Казахстані („Свобода", ч. 14), збірка якої яка мала відбутися в часі Великодніх святкувань, до Ради оборони і допомоги Україні (РОДУ) надійшло багато запитань, які потребують з'ясування.

За останніх 15 років РОДУ, завдяки жертвенности української спільноти в Америці, допомогла збудувати в Казахстані чотири церкви, школу, три пам'ятники жертвам комуністичного терору, допомагала колишнім каторжникам, засудженим в СРСР за участь в Організації Українських Націоналістів та Українській Повстанській Армії, хворим та убогим. Крім РОДУ, ніхто більше не допомагав українцям в Казахстані. Тепер люди просять пояснення, чому РОДУ не продовжує свою діяльність?

Одна з причин полягає в тому, що фінансова криза жорстко вплинула на громадську жертвеність. Щоб збільшити коло жертводавців, ми звернулись з проханням до всіх єрархів США і Канади за дозволом перевести окрему одноразову збірку по всіх церквах, про що ми оголосимо в інформаційних засобах. Відповідь була відмовною, бо на це мусить бути дозвіл Патріярха Української Греко-Католицької Церкви Любомира Гузара.

Оскільки Патріярх особисто був у Казахстані і знає діяльність РОДУ, він схвалив наше листовне прохання 20 вересня 2009 року і попросив єрархів сприяти цій акції. Ми дуже зраділи цій вістці і плянували перевести збірку фондів 6 червня. Одначе, Митрополит С. Сорока повідомив, що збірку переводитиме Церква. В окремому листі до мене Владика підкреслив, що жодна громадська організація в таких питаннях не може послуговуватись Церквою.

Ми дуже вдячні Церкві за те, що вона узяла на себе цю важку працю. РОДУ просить і закликає всіх людей доброї волі робити щедрі пожертви у церквах, бо, як сказав наш Патріярах, „з села по нитці, бідному буде сорочка". Просимо усіх, хто не спромігся дати пожертву в церкві, вислати допомогу безпосередньо на рахунок РОДУ Українського Конґресового Комітету Америки.

Чеки просимо виписувати на RODU – UCCA. Адреса: RODU – UCCA, 203 Second Ave., New York, NY 10003. Внизу чека просимо зазначити, на яку ціль зроблено пожертву.

Іван Буртик,
голова РОДУ,
Кліфтон, Ню-Джерзі

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Організаційний звіт УНСоюзу за 2009 рік

Христина Е. Козак,
Головний секретар

2009 рік перевищив усі передбачені сподівання, незважаючи на економічну кризу. Прихід з пенсійних грамот і з традиційних грамот життєвого забезпечення зріс з 12,741,403 дол. у 2008 році до 35,675,180 дол., у 2009 році. Збільшення становить 22,933,777 дол. або 182 відс.

Кілька ключевих елементів причинилися до зросту в 2009 році — ініціятиви продажу, збільшення реклям, надзвичайні продукти, віддані працівники Головної канцелярії, пильні секретарі Відділів і незалежні продавці-аґенти УНСоюзу.

Аґенти УНСоюзу успішно співпрацюють з секретарями Відділів, які також продають забезпечення в своїх місцевостях. Незалежні аґенти, котрі продають забезпеченеві продукти УНСоюзу у штатах, де УНСоюз має на це право, та професійні продавці-працівники Головної канцелярії й інші віддані працівники, все готові відповісти чи вирішити кожне запитання чи будь-яку проблему члена. Кожна група допомагає осягнути рівень професіоналізму та особисті членські послуги, котрі віддзеркалюють постійний ріст УНСоюзу у прибутках з пенсійних грамот і грамот традиційного життєвого забезпечення.

У 2009 році видано 190 грамот життєвого забезпечення на суму 5,801,000 дол. з вкладками 70,985.00 дол. Ці традиційні грамоти життєвого забезпечення дорівнюють 55 відс. загального приходу з життєвого забезпечення у порівнянні з 18 відсотками термінового життєвого забезпечення. Довгочасне забезпечення УНС є якісним забезпеченням з нижчими цінами, від появи цін 2010 року. Зобов'язання, взяте членом УНСоюзу, є довготерміновим і віддзеркалює повну довіру членів до УНС як до сильної та професійної організації, котра залишається на наступних 100 років.

Ukrainian National Association, Inc.
Organizer's Report By Annual Premium
January 1, 2009 - December 31, 2009

Organizer's Name	Policy Count	Face Amount	Annual Premium
Oksana Trytjak	6	158,000	6,632
Lubov Streletsky	16	453,000	5,544
Joseph Chabon	18	415,000	4,647
Myron Pylypiak	5	90,000	4,445
Valentina Kaploun	20	210,000	3,583
Stephan Welhasch	4	1,110,000	3,440
Barbara Chupa	2	700,000	3,052
Eugene Gulycz	5	30,000	2,670
Nadia Salabay	5	220,000	2,117
Judith Hawryluk	4	75,000	2,106
Alexandra Dolnycky	2	10,000	2,075
Eugene Oscislawski	8	168,000	1,508
Irene Pryjma	4	40,000	1,293
Eli Matiash	5	45,000	1,276
Joseph Banach	3	15,000	1,044
Lubomira Szeremeta	3	15,000	900
Maya Lew	3	15,000	680
Oksana Stanko	2	10,000	600
Nina Bilchuk	4	70,000	600
Bohdan Hryshchyshyn	2	20,000	592
Nicholas Fil	2	410,000	568
Marianna Cizdyn	2	10,000	520
Joyce Kotch	2	105,000	482
Myron Luszczak	1	100,000	467
Myron Kuzio	2	99,000	457
Walter Kozicky	2	10,000	405
Stephanie Hawryluk	5	25,000	344
Gloria Horbaty	2	10,000	341
Nicholas Diakiwsky	2	10,000	327
Lyubov Shumylo	5	125,000	316
Zenon M. Holubec	1	5,000	300
Michael S. Turko	2	45,000	287
Marguerite Hentosh	2	10,000	248
Vira Krywyj	2	75,000	245
Genet H. Boland	1	50,000	219
Myron Groch	1	5,000	205
Yaroslav Zaviysky	2	24,000	201
Alice Olenchuk	4	28,000	182
Nadia Demczur	1	5,000	175
The Rev. Ihor Kutash	1	5,000	169
Michael Pastuszek	1	5,000	157
Bohdan Podoliuk	1	100,000	124
Myron B. Kuropas	1	10,000	50
Independent Agents	24	661,000	15,392
TOTAL	190	5,801,000	70,985

Валентина Каплун

Йосиф Чабан

Любов Стрілецька

Найбільш успішні секретарі Відділів входять до „Клюбів чемпіонів" УНСоюзу. З радістю повідомляємо, що у 2009 році найуспішнішим відділовим секретарем, гідним „будівничим" УНС і членом „Клюбу будівничих УНСоюзу-2009" стала Валентина Каплун, яка організувала 20 членів – 18 у США та двоє в Канаді.

Вітаємо В. Каплун з успіхом.

Наступні секретарі отримали почесне членство в клюбах:

„Клюб будівничих УНСоюзу- 2009"
10-24 члени

	Число членів	Сума забезпечення
*Валентина Каплун, 269	20	240,000 дол.
Йосиф Чабан, 242	18	415,000
**Любов Стрілецька, 10	16	453,000

„Клюб відданих УНСоюзовців"
5 - 9 членів

	Число членів	Сума забезпечення
*Евген Осціславський, 234	8	168,000 дол
**Оксана Тритяк, 25	6	158,000
*Мирон Пилипяк, 496	5	90,000
Євген Ґулич, 12	5	30,000
**Надія Салабай, 155	5	220,000
Еля Матіяш, 120	5	45,000
Стефанія Гаврилюк, 88	5	125,000
Любов Шумило, 10	5	125,000

Ще іншим мірилом успіхів є прихід з вкладок. Кожна аплікація на життєве чи пенсійне забезпечення приходить з готівкою — або перша вплата за набуте забезпечення.

У 2009 році троє осіб вирізнилися у цих заходах:

**Оксана Тритяк (Від. 25)	6,632.00 дол.
*Любов Стрілецька (Від. 10)	5,544.43
Йосиф Чабан (Від. 242)	4,647.45

Щоб підсумувати досягнення продажу життєвого забезпечення в 2009 році, треба згадати суму купленого членами забезпечення та суму виплат зазначеним спадкоємцям. У цій катеґорії визначилися:

Номінальна вартість

**Стефан Вельгаш, ГК (Від. 172)	1,110,000 дол.
Барбара Чупа (Від. 325)	700,000
*Любов Стрілецька (Від. 10)	453,000

Продаж життєвого забезпечення є рушійною силою для УНСоюзу. Незалежні аґенти продали найбільше пенсійних грамот, одначе – це спричинює невеликий зріст у продажі життєвого забезпечення та вивінувальних грамот. Незалежні аґенти, що продавали пенсійні грамоти, тепер збільшують свою частку у життєвому забезпеченні УНС на 6 відс. у пропорційності до загального продажу.

УНС висловлює вдячність усім секретарям Відділів, організаторам і аґентам за їхню життєвозабезпеченеву акцію в 2009 році та побажання ще більших успіхів у 2010 році.

У 2009 році продаж пенсійних грамот перевищив усі фінансові сподівання.

2008 рік закінчився з приходом 11,430,242 дол. з продажу пенсійних грамот, 2009 рік закінчився з приходом 34,675,180 дол. У 2008 році УНС розпочав зусилля у придбанні незалежних аґентів продажу продуктів УНС, що продовжилося і в 2009 році. Зааґажування незалежних аґентів є тривалим процесом і відчиняє нові можливості для УНСоюзу. Пожвавлення рекламами наших продуктів у союзових виданнях та оголошень в інших засобах масової інформації, включно з радіо, також причинилося до успіхів.

Визначні продавці УНС з продажу пенсійних грамот понад 100,000 дол., в 2009 році є:

**Оксана Станько (Від. 37)	2,287,831 дол.
**Стефан Вох	1,047,216
Оксана Козяк (Від. 47)	400,000
**Оксана Тритяк (Від. 25)	145,000
**Стефан Вельгаш (Від.172)	136,438
Ґлорія Пашин (Від. 125)	117,500

Ліцензовані секретарі Відділів УНСоюзу та професійні сили Головної канцелярії продали пенсійних грамот на суму 4,867,123 дол., що є зростом на 45 відс., у порівнянні з продажем пенсійних грамот у 2008 році.

Загальна сума продажу пенсійних грамот нашими аґентами в 2009 році була 26,161,857 дол. Додаткові 3.6 млн. дол. продовжених грамот були переставлені на довший термін і додаткові внески були додані до пенсійних грамот.

Вітаємо їх сердечно та дякуємо за добре виконану працю.

При цій нагоді УНС хоче привітати всіх нових членів і подякувати їм за вступ до УНСоюзу, найстаршої та найбільшої української братської організації в світі. Понад 100 років ми обслуговуємо забезпеченеві потреби наших членів у США та Канаді та сподіваємося це успішно продовжувати. УНС завжди підтримував українсько-американські та українсько-канадські громади.

* Головні радні УНСоюзу
** ГК – Головна канцелярія

За точнішими відомостями про забезпечення в УНС зв'яжіться з Вашим секретарем відділу або з нашим продавцем в Головній канцелярії, телефонуючи на число 800-253-9862.

УНСоюз і громада – друзі на життя

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

AGENT LIFE AND ANNUITY PREMIUM RECAP REPORT
NEW BUSINESS - CWA ONLY
January 1, 2009 - December 31, 2009

Name	Life	Face Amt	Annl Prem	Sgl Prem	Life Prem	Annuity	Prem	Life & Annuity
Stanko, Oksana	2	10,000	600.00		600.00	32	2,287,831	2,288,430.74
Woch, Steven						30	1,047,216	1,047,215.68
Koziak, Oksana						2	400,000	400,000.00
Trytjak, Oksana	6	158,000	2,124.00	4,508.00	6,632.00	5	145,000	151,632.00
Derzko, Mark						1	100,000	100,000.00
Derzko, Sophia						1	100,000	100,000.00
Paschen, Gloria						8	117,500	117,500.00
Welhasch, Stephan	4	1,110,000	2,865.00	575.00	3,440.00	7	136,438	139,877.63
Misc						2	52,700	52,700.00
***Horbaty, Gloria	2	10,000	341.15		341.15	1	70,000	70,341.15
Ciapka, Lydia						1	65,000	65,000.00
Hawryluk, Judith	4	75,000	1,576.10	530.00	2,106.10	7	60,500	62,606.10
***Fil, Nicholas	2	410,000	568.00		568.00	1	35,000	35,568.00
Staruch, Lon						1	30,000	30,000.00
Matiash, Eli	5	45,000	95.50	1,180.00	1,275.50	4	37,000	38,275.50
***Serba, Eugene						3	28,624	28,623.61
***Oscislawski, Eugene	8	168,000	1,198.31	310.00	1,508.31	1	20,000	21,508.31
Brodyn,Christine						1	16,315	16,315.00
Chabon, Joseph	18	415,000	4,647.45		4,647.45	2	6,000	10,647.45
Salabay, Nadia	5	220,000	976.85	1,140.00	2,116.85	1	2,000	4,116.85
Bilchuk, Nina	4	70,000	599.85		599.85			599.85
Chupa, Barbara	2	700,000	3,052.00		3,052.00			3,052.00
***Holubec, Zenon	1	5,000		300.00	300.00			300.00
Banach, Joseph	3	15,000	408.75	635.00	1,043.75	1	60,000	61,043.75
Shumylo, Lyubov	5	125,000	316.00		316.00			316.00
Kozicky, Walter	2	10,000	405.00		405.00			405.00
*Kuropas, Myron	1	10,000	50.00		50.00			50.00
***Lew, Maya	1	5,000	205.00		205.00			205.00
***Streletsky, Lubov	16	453,000	5,544.43		5,544.43			5,544.43
Gulycz, Eugene	5	30,000	2,670.00		2,670.00			2,670.00
Kotch, Joyce	2	105,000	481.75		481.75			481.75
Cizdyn, Marianna	2	10,000		520.00	520.00			520.00
Turko, Michael	2	45,000	287.05		287.05			287.05
Hawryluk, Stephanie	5	25,000	343.55		343.55			343.55
Olenchuk, Alice	4	28,000	182.35		182.35			182.35
Zaviysky, Yaroslav	2	24,000	201.36		201.36			201.36
Diakiwsky, Nicholas	2	10,000	327.15		327.15			327.15
Krywyj, Vira	2	75,000	245.00		245.00			245.00
Hryshchyshyn, Bohdan	2	20,000	591.60		591.60			591.60
Kaploun, Valentina	18	200,000	2,349.95	885.00	3,234.95			3,234.95
Kuzio, Myron	2	99,000	457.39		457.39			457.39
Pryjma, Irene	4	40,000	1,292.80		1,292.80			1,292.80
Hentosh, Marguerite	2	10,000	247.50		247.50			247.50
Podoliuk, Bohdan	1	100,000	124.00		124.00			124.00
Luszczak, Myron	1	100,000	467.00		467.00			467.00
***Pylypiak, Myron	5	90,000	4,445.40		4,445.40			4,445.40
Pastuszek, Michael T	1	5,000	157.30		157.30			157.30
Demczur, Nadia	1	5,000	174.75		174.75			174.75
Szeremeta, Lubomira	3	15,000		900.00	900.00			900.00
Boland, Genet	1	50,000	219.00		219.00			219.00
Bobeczko, Nicholas						2	40,000	40,000.00
Serba, Peter						1	10,000	10,000.00
Total	**158**	**5,100,000**	**40,838.29**	**11,483.00**	**52,321.29**	**115**	**4,867,123**	**4,919,443.95**
CANADA								
Kaploun, Vladimir	2	10,000	348.45		348.45			
Kutash, Ihor	1	5,000	169.00		169.00			
Dolnycky, Alexandra	2	10,000	164.55	1,910.00	2,074.55			
***Groch, Myron	1	5,000	205.00		205.00			
***Lew, Maya	2	10,000	476.00		476.00			
Total	**8**	**40,000**	**1,363.00**	**1,910.00**	**3,273.00**			**3,272.00**
US & Canada Total	**166**	**5,140,000**	**42,201.54**	**13,393.00**	**55,595.82**			**4,922,717.48**
Independent Agents	**24**	**661,000**	**15,391.65**		**15,391.65**	**780**	**26,171,857**	**26,187,248.21**
Total	**190**	**5,801,000**	**57,592.94**	**13,393**	**70,985**	**895**	**31,038,979**	**31,109,964**

***Advisor UNA General Assembly
*Honorary Member of the UNA General Assembly

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відвідали Посольство України

Учасники зустрічі (зліва): заступник голови Крайової управи Спілки Української Молоді Євгенія Блага, другий секретар Посольства України Віктор Волошин, голова Провідницької комісії СУМ Ліда Микитин, Голова Крайової управи СУМ Андрій Бігун.

ВАШІНҐТОН. – 27 березня делеґація крайових провідників Спілки Української Молоді в Америці, учасників Провідницького семінару СУМ, разом з групою сумівської молоді відвідала Посольство України в США.

Другий секретар Віктор Волошин зустрів сумівців і ознайомив з будинком Посольства, розповів про історію будівлі та діяльність Посольства протягом останніх 20 років.

Молодь подарувала представникам уряду України книжку сумівця з України Святослава Липовецького „Червоно-чорне: 100 бандерівських оповідок“ з проханням, щоб державні діячі України ніколи не забули про героїчну боротьбу за незалежність Української держави, за яку віддав своє життя Герой України, провідник Організації Українських Націоналістів Степан Бандера.

Сумівці підписались під посвятою Надзвичайному і Повноважному Послові України в США Олегові Шамшурові та всім представникам Української держави в Америці, у якій зокрема було сказано: „Нехай Герой України Степан Бандера на віки буде світлим прикладом для української молоді по цілому світі. Честь України готов боронити!“

Ліда Микитин

КФУС підтримала створення фонду ім. Данила та Оксани Струків

ЕДМОНТОН, Канада. – У листопаді 2009 року Меморіяльний фонд ім. Данила Гусара-Струка при Канадській фундації українських студій (КФУС) у Торонто був перенесений до Канадського інституту українських студій (КІУС) при Альбертському університеті, отримавши нову назву: Вічний фонд ім. Данила Гусара-Струка і Оксани Пісецької-Струк. На заклик громади статутний капітал фонду перед перенесенням був доведений до 100 тис. дол., щоб скористатися з урядової програми провінції Альберта про подвоєння коштів.

Оксана Пісецька-Струк і Данило Гусар-Струк.

Головним завданням фонду є підтримання Програми з української літератури ім. Д. Гусара-Струка з метою її поширення в англомовному світі шляхом надання дотацій на літературознавчі дослідження, підготування наукових праць, переклади, сприяння доступу до мистецьких текстів через друк та електронні ресурси й організацію публічних лекцій і читань.

Фонд був заснований при КФУС завдяки внескам рідних і друзів св. п. д-ра Д. Струка невдовзі після його смерти в 1999 році. Д. Гусар-Струк і О. Пісецька народилися в Україні і після Другої світової війни приїхали до США. Захистивши 1970 року докторську дисертацію в Торонтському університеті, Д. Гусар-Струк майже 30 років працював професором української літератури цього університету у відділі слов’янських мов і літератур.

Він також відомий як науковець, поет, перекладач, автор монографії „A Study of Vasyl Stefanyk: The Pain at the Heart of Existence“ (1972) та підручника „Ukrainian for Undergraduates“ (1978), який витримав кілька видань. Одним із найбільших його здобутків стала праця над монументальним довідковим проєктом „Encyclopedia of Ukraine“ у п’яти томах (1984-1993) як відповідального, а згодом і головного редактора видання.

О. Пісецька закінчила Нотрдамський інститут та отримала бакалаврський ступінь з медичної технології в Коледжі ім. Гори св. Аґнії. Була членом Пласту, співала в церковному хорі й очолювала Балтиморський відділ Української студентської спілки Америки. У 1960 році переїхала до Канади, а у 1978 році одружилася з Д. Струком, ставши надхненником на спільній життєвій дорозі, розділивши його захоплення мистецтвом, музикою, театром, літературою й подорожами.

Одним з найпомітніших заходів, підтриманих фондом, стала Меморіяльна лекція ім. Д. Гусара-Струка, яка відбувається щороку навесні в Торонтському університеті, притягуючи численну студентську молодь, професуру й широку громадськість. З часу її заснування відбулося 10 таких лекцій, на яких виступили відомі літературознавці Марко Павлишин (Університет ім. Монаша, Австралія), Григорій Грабович (Гарвардський університет), Олег Ільницький (Альбертський університет), Мирослав Шкандрій (Манітобський університет), Віталій Чернецький (Маямський університет, Огайо), Тарас Кознарський і Максим Тарнавський (обоє з Торонтського університету), Тамара Гундорова (Інститут літератури, Київ) та ін.

Важливою справою є підтримання електронної бібліотеки української літератури, яка містить художні твори українських клясиків і сучасних авторів, праці з історії літератури, літературознавства, мовознавства, різні документи й архівні матеріяли (www.utoronto.ca/elul). На сторінці також розміщений журнал перекладів української літератури англійською мовою, який дозволяє талановитій молоді спробувати себе в мистецтві перекладу. Бібліотека є незамінним і легкодоступним джерелом для студентів і всіх любителів української літератури.

Чергове завдання – видання літературознавчої спадщини Д. Струка, а згодом й інших науковців української діяспори. На вебсайті програми вже представлені всі 37 літературних есеїв д-ра Д. Струка, написаних англійською, українською й французькою мовами, а також літературознавчі праці Богдана Рубчака та записи всіх 10 меморіяльних лекцій (www.utoronto.ca/elul/Struk-mem).

КФУС – це благодійна організація, покликана збирати фонди й інші ресурси на підтримання й розвиток українських студій в Канаді та за її межами. Діяльність КФУС можлива завдяки щедрості її доброчинців, які жертвують свої грошові внески, заповідають майно та створюють вічні фонди. Для підтримання Програми з української літератури ім. Д. Гусара-Струка через новий фонд можна звернутися на адресу КІУС: CIUS, 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8; тел: (780) 492-2973; електронна адреса: 5cius@ualberta.ca.

КІУС

Життя Церкви – це завжди цікаво і важливо

Коли з сьогоднішньої – післявиборної – України приходять все сумніші, все тривожніші вістки, то нам у діяспорі нічого не залишається, як ще більше дбати про тутешнє українське життя, активніше підтримувати наші громадські організації, брати жваву творчу участь в усіх їхніх заходах. Тільки такий підхід буде корисним для загальної української справи. Й ось чергова нагода: 1 травня у приміщенні Українського Музею в Ню-Йорку Українське Патріярхальне Товариство в США проводитиме круглий стіл „Між асиміляцією та етноцентризмом: Східні Церкви в Північній Америці". Очікується цікава розмова – судячи з відповідей голови Крайової управи Товариства Роми Гайди на запитання редактора „Свободи" Петра Часта.

– Як виникла тема цього „круглого стола" і яких висновків та рекомендацій Ви від нього очікуєте?

– Виникла вона з цілком практичної причини – з диктованої самим життям необхідности глибше зрозуміти Церкву Києво-Візантійської традиції в умовах XXI століття у США, де переважає євангелістська, протестантська і римо-католицька духовність і де, отже, перспективи для християн східнього обряду, православних і греко-католиків, можуть виглядати, та й бути насправді, не надто втішними, принаймні – проблемними.

Але відомо, що на кожну гостру проблему варто дивитися як на нову можливість, як на стимул до повнішого пізнання реальности, до дальшого розвитку. От якраз для східнього християнства в Америці такою проблемою-стимулом є питання етноцентризму й асиміляції. Саме про це говоритиме о. д-р Петро Ґаладза, професор літургійних наук в Інституті ім. Митрополита Андрея Шептицького, член офіційної групи з екуменічного діялогу в Північній Америці.

Сподіваюся, ми почуємо й про різницю між теоретичним і практичним аспектами екуменізму, про переваги великих парафій перед малими і малих – перед великими, про їхню етнічну однорідність і неоднорідність, про чинники, котрі роблять сильною навіть маленьку парафію, і про обставини, що приводять до заникування раніше сильних церковних громад. Один з учасників круглого столу, о. д-р Іван Кащак, він же резервіст Летунського корпусу США, володіє цінною інформацією про силу і слабкість різних українських католицьких громад у США, про ті унікальні риси і властивості нашої духовної спадщини, котрі є універсальними і тому привабливими й для вихідців з неукраїнських етнічних середовищ, вже не кажучи про нашу молодь – надію громади і Української Церкви.

І тут ми маємо не тільки відомі труднощі, пов'язані з асиміляційним тиском, але й столітній досвід українських Католицької і Православної Церков в Америці, до котрого варто сьогодні приглянутися пильніше й відповідальніше, якщо ми хочемо об'єднати у наших храмах різні хвилі еміґрації, різні покоління українців. Цей історичний досвід розгляне д-р Любомир Гайда з Українського наукового інституту Гарвардського університету. У співпраці з д-ром Гозе Касановою він досліджує еміґраційні закономірності, зокрема – впливи на наші церкви з боку багатоконфесійних середовищ.

– В мирянському русі української діяспори США Ви особисто відома як переконана й активна пропаґандистка ідеї Патріярхату УГКЦ. Завжди так буває, що найідейніші, найглибше заанґажовані в будь-який громадський рух особистості найкраще здають собі справу щодо сильних і слабких сторін цього руху. Що, на Ваш погляд, треба було б зробити, щоб рух за Патріярхат щоразу міцнів і ставав усе більшою запорукою досягнення кінцевої мети?

– Сильною стороною нашого руху є богословський зміст патріярхату. Тобто не назва Церкви і не титул її глави, а сам характер втіленої в патріярхаті духовности, і звичайно ж, характер відповідних патріярших структур. Українська Католицька Церква є де факто патріяршою, але потрібне якомога ясніше і якомога масовіше усвідомлення її подвійної підставової переваги – самобутности й універсальности. Це і є головний виклик нашого сьогоднішнього життя – збудити найжвавіше зацікавлення серед мирян, залучити до діяльности нашої Управи найширше коло активних людей.

– Головним засобом втілення ідеї патріярхату був і залишається журнал „Патріярхат". Добре відомо, що кожна важлива суспільна справа великою, навіть вирішальною мірою залежить від інформаційного забезпечення, від наявности друкованого органу і рівня публікацій у ньому. Сучасний, тобто вже львівського періоду, „Патріярхат" заслуговує високої оцінки щодо рівня публікацій з історії Церкви, з проблем богослов'я і життя християнських конфесій. Разом з тим в останньому „Обіжникові" Ви констатуєте „стрімкий спад" передплатників у діяспорі і занадто повільний зріст їх в Україні. В чому тут річ? Яким Ви бачите вихід з цієї ситуації?

– Причина спаду тут, у діяспорі, – демографічна. Колись кожний член нашого Товариства був передплатником і жертводавцем, з тих часів діє фонд, котрий і нині ще дозволяє нам утримувати у Львові редакцію „Патріярхату". На жаль, старше віком наше членство відходить, тому стає все гострішою потреба залучення нових передплатників. Отже, потрібна ефективніша реклама, але ще важливіше – щоб журнал приваблював своїм змістом і науково-популярним рівнем публікацій. Щодо ситуації в Україні, то там сфера збуту, „marketing and sales", ще не досить розвинута, доводиться керувати нею звідси, з Америки, тим часом шукаємо у Львові ініціятивних людей.

Особливим питанням залишається сам характер журналу. Це досить специфічне інтелектуальне видання, розраховане на читачів, для яких, крім патріярхального руху, близькими є загальне життя Церкви, її історія, її сьогоднішній день, процеси і проблеми екуменізму, міжконфесійні вазємини. Я більш ніж певна, що ці важливі теми можуть бути подані цікаво, в яскравій загальнодоступній формі. Власне, так воно вже і є.

В редакції працюють професійно сильні люди. Головний редактор Анатолій Бабинський і його заступниця Лідія Мідик мають, крім журналістської, глибоку богословську освіту. Журнал все ширше розходиться у греко-католицькому і православному середовищах. Запроваджуються нові, справді перспективні рубрики – наприклад, про Патріяршу курію. З цією рубрикою журнал може стати свого роду „Osservatore Romano" – тобто бути близьким до церковного проводу, навіть напівофіційним, але водночас незалежним громадсько-релігійним виданням. І як такий зможе розширити читацьке коло на всю Україну.

На той випадок, якщо у читачів „Свободи" виникнуть додаткові запитання на тему „Патріярхату" і діяльности нашого Товариства, подаю мою електронну адресу і телефон: Hayda.art@snet.net, 203-261-5430.

Відбулося засідання Дорадчого комітету українознавчої програми

Марко Тарнавський

НЮ-ЙОРК. – 30 березня у Колюмбійському університеті відбулося засідання Дорадчого професорського комітету української програми, який стежить за діяльністю українознавчої програми і визначає її майбутні цілі. „Незважаючи на складнощі, особливо фінансові, програма українських студій успішно завершує ще один рік своєї діяльности. Вона змогла провести цілу низку курсів та імпрез на дуже високому рівні", – таку оцінку програмі дав проф. Тімоті Фрай, директор Інституту ім. Гаримана.

На засіданні Дорадчого комітету (зліва довкола столу): Роберт Дейвіс (бібліотека Колюмбійського університету), Джон Курий (Українська Католицька Освітня Фундація), Анна Процик (Наукове Товариство ім. Шевченка, Українська Вільна Академія Наук), Посол Валерій Кучинський (Колюмбійський університет), Тимоті Фрай (директор Інституту ім. Гаримана у Колюмбійському університеті), Марко Андрейчик (Колюмбійський університет), Олександер Мотиль (Ратґерський університет), Мирослава Знаєнко (Ратґерський університет і НТШ-А), Юрій Шевчук (Колюмбійський університет), Катерина Непомняща (Колюмбійський університет), Алан Тімберлейк (голова відділу слов'янських мов Колюмбійського університету), Франко Сисин (Альбертський університет), Ольга Грицак (Барнард-коледж), Роман Процик (Фонд Катедр Українознавства). *Фото: Марко Тарнавський*

У засіданні брали участь не тільки професори Колюмбійського університету, але й науковці Ратґерського та Альбертського університетів, представники Наукового Товариства ім. Шевченка, Української Вільної Академії Наук, Фонду Катедр Українознавства та Української Католицької Освітньої Фундації, члени громади та студенти.

Комітет заслухав звіти про 12 курсів навчання, якими протягом 2009-2010 навчального року скористалися 76 студентів. Вони вивчали три рівні української мови, українську історію, культурологію та політологію. Крім того, українська програма допомогла запровадити українську тематику у викладання загальних курсів історії, міжнародних відносин й інших суспільних наук в Колюмбійському університеті.

Програма українських студій також організувала 12 громадських заходів, зокрема цілоденну конференцію на тему Помаранчевої революції, виступи видатних українських політичних і культурних діячів та доповіді на теми, пов'язані з українською історією і сучасними політичними подіями в Україні.

Протягом року в бібліотеці Колюмбійського університету поповнювалася колекція українських книжок і матеріялів. Користуючись щедрим даром випускника університету Оксани Городецької та її сестри Наталії (в пам'ять батьків Марії та Іллі), і дотацій Фонду Катедр Українознавства (датки жертводавців), бібліотека придбала значну кількість важливих видань, зокрема архівні матеріяли, серійні

(Закінчення на стор. 21)

ЦІКАВЕ І ПРИЄМНЕ

Святкові події Шевченкового краю

Виставка української народної ляльки

ЧЕРКАСИ. – 7 квітня в Черкаському художньому музеї першу свою персональну виставку мала Лариса Теліженко. Вона працює в жанрі обрядової ляльки, що бере свої витоки від традиційної чигиринської народної ляльки.

В її творах виразно прочитуються етнографічні корені, вони водночас сприймаються дуже сучасними, оскільки автор володіє тонким естетичним смаком, відчуттям міри в застосуванні декору і кольористичної гармонії.

Вдалий добір матеріялів і тактовне застосування різних технік ручної вишивки, помножені на щораз неповторне оригінальне вирішення образу, роблять її твори національним сувеніром для найвибагливіших замовників. Вона провела ряд майстер-кляс з виготовлення української народної ляльки. Брала участь в міжнародних, всеукраїнських та обласних виставках.

Лариса Теліженко.

„Молодиця – гарна з лиця".

Композиція „Родина" .

„Дівчина-квіточка".

„Веснянка".

„Ой, ти дівчино, гарна та пишна".

Фестиваль хліба

Короваї та бублики, коржики та шишки, вертути та пряники з усієї области привезли 11 січня до Черкаського палацу культури „Дружба народів" на Фестиваль хліба „З ланів Шевченкового краю" хлібопекарні та приватні підприємці.

Презентував експозицію і розповідав про історію мистецтва хлібопечення директор Музею хліба з Тального Вадим Мицик. Хліб – це не просто щоденна їжа, доповнення нашого побуту, а високе мистецтво. У цьому переконалися відвідувачі виставки.

Олександер Костирко

Відкриття Фестивалю хліба „З ланів Шевченкового краю".

Витвір приватного пекаря Людмили Стрембіцької з Сміли.

Короваї з Христинівки дістали другу нагороду на виставці.

Казкова хатка з смілянського приватного підприємства „Мрія" (друга нагорода виставки). Фото: Олександер Костирко

УКРАЇНА І СВІТ

Вшанували славних українців

Марія Шухевич у Бережанському краєзнавчому музеї розповідає про своє дитинство.

Учасники зустрічі біля пам’ятника зв’язковій Романа Шухевича Галині Дидик у селі Шибалин на Бережанщині. Фото: Тетяна Будар

Збережемо славу героїв

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 7 березня на запрошення районної влади до міста завітала дочка леґендарного повстанського командира Марія Шухевич-Трильовська. Зустрічі з нею відбулися в краєзнавчому музеї та в народному домі села Шибалин.

Разом з нею приїхали її чоловік Максим Трильовський та друзі – соратник В’ячеслава Чорновола Роман Лопушинський, Микола Сулик, Володимир Йосипів і талановитий виконавець патріотичних пісень, уродженець Полтавщини Олександер Шевченко. Гостей представила директор музею Надія Голод.

М. Шухевич розповіла про героїчну долю її славного батька, з болем згадувала поневіряння у дитячих будинках. Сина Юрія та дочку Марію віддали в дитячий будинок спочатку в Чорнобиль, а пізніше – на Донеччину. Ю. Шухевичеві вдалося втекти до Львова, де йому вдалося розшукати батька. Він влаштував сина вчитися під чужим прізвищем.

Ю. Шухевич хотів викрасти сестричку, вивезти її з Донеччини. Допомагала йому Галина Дидик („Анна”), котра поїхала з хлопцем на Донбас. Однак, ця справа не вдалася через зраду.

Марія закінчила Львівську Політехніку. За нею постійно стежили радянські спецслужби, не раз навіть пропонували їй співпрацю, однак, вона ніколи б не переступила через те, що було найдорожче для неї – пам’ять про видатного батька.

Про Р. Шухевича говорила старший науковий співробітник музею Наталія Бойко, патріотичний вірш прочитала учениця Олена Микитюк, з музикою виступив учень школи мистецтв Василь Бабухівський. Грою на ґітарі, повстанськими піснями порадував О. Шевченко.

Далі дорога М. Шухевича пролягла до Шибалина, де до пам’ятника зв’язкової Р. Шухевича – Г. Дидик було покладено вінок квітів. Присутньою була племінниця Г. Дидик – Євгенія Кизима.

На завершення М. Шухевич-Трильовська побувала у місцевій школі, де в музеї села ознайомилась з цікавими експонатами, серед яких є й такі, що розповідають про революційну боротьбу за волю України – Героя України Р. Шухевича і зв’язкової Г. Дидик.

Пам’ять про славну родину

26 лютого у Бережанському краєзнавчому музеї відбулася науково-теоретична конференція „Громадсько-політична діяльність Тимотея та Ярослава Старухів”, присвячена 150-річчю від дня народження Т. Старуха та 100-річчю від дня народження його сина Я. Старуха.

Конференцію відкрила директор музею Надія Голод. Вступне слово виголосив голова районної ради Роман Висоцький. Поруч з іменами Маркіяна Шашкевича, братів Лепких, Чайковських, зазначив він, імена родини Старухів є дорогими серцю кожного нашого свідомого краянина, кожної освіченої особистості. 2010 рік на Бережанщині проголошено роком родини Старухів, засновано також щорічну нагороду Т. і Я. Старухів у двох номінаціях – „Найкращий депутат місцевих рад Бережансщини” та „За найкращий виступ, публікацію на національно-патріотичну тему”.

Змістовні доповіді представили дослідник громадсько-політичної діяльності родини Старухів Василь Савчук, директор Тернопільського обласного краєзнавчого музею Степан Костюк, науковий співробітник Інституту українознавства ім. Івана Крип’якевича Микола Посівнич та інші.

Родина Старухів проживала в Бережанах від 1912 року. Т. Старух був послом до Австрійського парляменту. Послами до Галицького сейму були його батько Михайло і старший брат Антін.

Під час Першої світової війни Головна Українська Рада оголосила запис добровольців до леґіону Українських Січових Стрільців, що мав стати основою збройних сил майбутньої автономної держави, і Т. Старух узявся за організацію набору. 15 червня 1915 року Т. Старуха та його сина Миколу заарештували й вивезли в Сибір. Повернувся Т. Старух із неволі вже після перевороту в Росії 1917 року і одразу потрапив у вир важливих подій.

18-19 жовтня 1918 року в залі Народного дому у Львові зібралися українські посли австрійського парламенту, галицького та буковинського сеймів, представники українських політичних партій Галичини й Буковини, духовенства на чолі з Митрополитом Андреєм Шептицьким та студентства. Обрано Українську Національну Раду – як вищий національний законодавчий орган, яку очолив Євген Петрушевич. Серед її членів був Т. Старух. Рада одноголосно прийняла постанову про створення Української держави.

Пізніше Т. Старух став в’язнем „Бриґідок“, де написав автобіографію „Опис мого життя“. У в’язниці він захворів на туберкульозу.

21 квітня 1923 року на 63-му році життя Т. Старух відійшов у вічність. Він похований на старому цвинтарі у Бережанах.

Учасники конференції оглянули виставку „Старухи – родина громадсько-політичних діячів”, побували на міському цвинтарі біля родинної могили Старухів, меморіялу Борцям за волю України, могили зв’язкової Головного командира Української Повстанської Армії Романа Шухевича – Галини Дидик.

Тетяна Будар

Учасники конференції біля родинної могили Старухів у Бережанах. Фото: Тетяна Будар

НІХТО НЕ ЗАБУТИЙ

„Непокірні слова“ Марка Боєслава

ЛЬВІВ. – 25 березня виповнилося 100 років з дня одного з талановитих пропаґандистів Української Повстанської Армії, поета і публіциста вихідця з прикарпатського села Боднарів Михайла Дяченка, відомого під підпільним псевдом як Марко Боєслав.

У день столітнього ювілею автора дев’яти підпільних збірок, редактора повстанських видань „Чорний ліс“ та „Шлях перемоги“, у науковій бібліотеці Львівського національного університету ім. Івана Франка відбулася конференція, присвячена колишньому студентові правничого факультету М. Дяченкові. Вів конференцію директор наукової бібліотеки університету доцент Василь Кметь.

З ґрунтовними доповідями про Марка Боєслава виступили доцент Ірина Яремчук та Галина Зелінська (місто Бровари Київської области), та Юрій Романишин.

Тепло зустрінута присутніми, на конференції виступила правнучка М. Дяченка – рівненчанка Марта Савчук, яка сказала, що гордиться своїм прадідом, вичає його творчість і бажає навчатися на філологічному факультеті Львівського університету.

Учасникам конференції був продемонстрований слайд-фільм з понад 20 унікальних фотографій Марка Боєслава, наданих Службою безпеки України, а також збережених дружиною поета Марією Савчук, презентовано двотомник поезії та публіцистики „Сурми, партизанська музо!“.

Василь Павлів

Олекса Розум – гетьман України

Виповнилося 300 років від народження Олекси Розумовського, який прийшов на світ 28 березня 1709 року в с. Лемеші на Чернігівщині, у сім’ї реєстрового козака Григорія Розума та його дружини Наталії. Від наймолодших років хлопець відзначався непересічною вродою і змалку понад усе любив співати.

Згодом, у молодості, чарівний голос привів юнака в Петербурґ, де він почав співати в придворній церкві і там на нього звернула увагу Єлизавета Петрівна.

Невдовзі вона так покохала співака, що в 1942 році таємно одружилася з ним. Коли Єлизавета зайняла царський престол, її коханий чоловік отримав титул графа і відтоді почав зватися Розумовським, але все одно не забував він про своє походження і свій козацький рід, не поривав зв’язку з Україною і її народом.

У 1743 році О. Розумовський спровадив до Петербурґу свого молодшого брата, 15-літнього Кирила (1728-1803). Згодом він здобув належну освіту за кордоном, в 1746 році повернувся до Петербурґу і в лютому того року був призначений гетьманом України.

Під час свого гетьманства старався навести порядки в судах, війську, але був так обставлений царськими аґентами, що не багато зробив добра для України. Через інтриґу Катерини II К. Розумовський зрікся добровільно гетьманства. Використавши цю нагоду, цариця маніфестом від 10 листопада 1764 року зліквідувала гетьманство в Україні.

Порівнюючи проукраїнську спадщину обох братів, мабуть, можна ствердити, що О. Розумовський, завдяки коханню до нього цариці Єлизавети, зробив для України більше, ніж гетьман К. Розумовський.

Єлизавета була винятково лагідна і добра людина, за її сприяння було відновлено не тільки гетьманський устрій України, але й Київську Митрополію (1745), гетьманат України та цілий ряд інших установ, які служили українській справі.

О. Розумовський, незважаючи на всі привілеї і почесті, не цурався своєї вбогої родини і поневоленого народу, любов до якого співак зберіг до кінця свого життя. Єлизавета поділяла національні почуття свого чоловіка В 1744 році вона відвідала Україну і навіть якийсь час замешкала у селі Козельниця, де познайомилася з родичами свого чоловіка, побувала в інших містах України. Саме тоді вона вирішила побудувати в Києві Андріївську церкву, а згодом і царський палац – ці пам’ятки збереглися до наших днів.

Завдяки цій прихильності Єлизавети, в Петербурзі пішла мода на все українське: завелися тут бандуристи, лунала українська пісня, виступали хори і театри. Між іншим, граф О. Розумовський утримував власну оркестру та хор, що були найкращою капелею в часах Єлизавети в Росії.

Після смерти цариці Єлизавети він вийшов на пенсію, жив в Анічковому палаці у Петербурзі самотній. У двірцевому заколоті Катерини II участі не брав. Ця цариця іґнорувала О. Розумовського, навіть сумнівалася в законності його шлюбу з Єлизаветою. Хоч збереглися документи, в яких вона стверджувала, що О. Розумовський був одним з найгарніших чоловіків, яких вона зустрічала у житті.

Помер О. Розумовський 17 липня 1771 році і похований ґу Петербурзі.

Ярослав Стех,
Торонто

Полтавець – один з командирів УПА

Микола Савченко (Петро Миколенко) „Байда“.

14 жовтня 1942 року, в День Покрови, один з перших відділів Української Повстанської Армії пішов у свій перший бій проти німців. Значний відсоток в УПА становили уродженці наддніпрянських теренів. Один з них – це чи не найуспішніший командир відділу Петро Миколенко („Байда“).

Правдиве його прізвище та ім’я – Микола Савченко. Він народився 20 лютого 1921 року у селі Березова Лука Гадяцького району Полтавської области у селянській родині. Закінчив десятирічку та керамічний технікум у Миргороді. В Червоній армії отримав звання лейтенанта, під час відступу Червоної армії залишився на Полтавщині. З кінцем 1943 року він зголосився до УПА в Карпатах, був призначений командиром підрозділу „Маківка“ на Дрогобиччині. Це була формація охорони Великого Збору Української Головної Визвольної Ради (УГВР) у липні 1944 року. В серпні 1944 року очолив сотню „Східняки“, в якій служили колишні червоноармійці, уродженці центральних та східніх областей України.

15 вересня 1944 року сотня „Байди“ ввійшла до Лемківського загону „Сян“, після зміни лінії фронту – залишалася в Лемківському курені, впродовж жовтня-листопада рейдувала по Станіславівщині та Дрогобиччині. В поворотному рейді на Лемківщину його сотня мала 17 листопада 1944 року завзятий оборонний бій в околиці села Сторонна Дрогобицького району, де сотня відбила численні атаки ворога.

У січні 1945 року сотня, згідно з наказом Головного штабу УПА, перейшла на північно-східню Тернопільщину вже без П. Миколенка, який тяжко захворів на запалення нирок. Однак, восени „Байда“ був покликаний на посаду курінного ад’ютанта й підвищений до старшого булавного з датою старшинства від 1 січня 1946 року.

У лютому 1946 року „Байда“ був призначений заступником командира 26-го (Лемківського) куреня „Лемко“ та командиром Перемиського куреня. Від весни цього року він діяв зі своїми сотнями на Перемищині й був підвищений у звання до хорунжого, з датою старшинства від 22 січня 1946 року.

В серпні 1947 року відділ УПА під керівництвом „Байди“ успішно пішла рейдом на Захід. А у 1948 році П. Миколенко (Савченко) Старшинським збором був обраний командиром частин, що рейдували на Захід, згодом призначений заступником шефа Місії УПА за кордоном, членом Закордонного Представництва УГВР у 1948-1950 роках. Він був підвищений до чину майора, з датою старшинства від 1 липня 1949 року.

М. Савченко еміґрував до США у 1950 році, закінчив студії механічного інженерства, працював за фахом. Був активним в церковному, громадському житті, комбатантських організаціях, був одним з організаторів Об’єднання колишніх вояків УПА в США, обирався кілька разів його головою. В 1973 році виявив себе з-поміж з ініціяторів створення торонтського Видавничого комітету „Літопис УПА“, став його засновником, членом та співробітником.

Помер колишній командир „Байда“ 1 січня 1979 року у Дітройті, Мишиґен.

Невелике село Березова Лука на Гадяччині дало світові й українському визвольному рухові не лише леґендарного командира „Чорних запорожців“ Петра Дяченка, але й одного з найуспішніших командирів в УПА „Байду“ – М. Савченка (П. Миколенка).

Інститут українського вільного Козацтва ім. Антона Кущинського (Лохвиця) на основі люб’язно переданих професором Петром Й. Потічним матеріялів з його архівів та краєзнавчих розвідок підготував до друку збірку праць та матеріялів на пошану командира УПА „Байди“-Миколенка, яка, сподіваюсь, побачить світ вже цього року.

Олександер Панченко
Лохвиця, Полтавська область

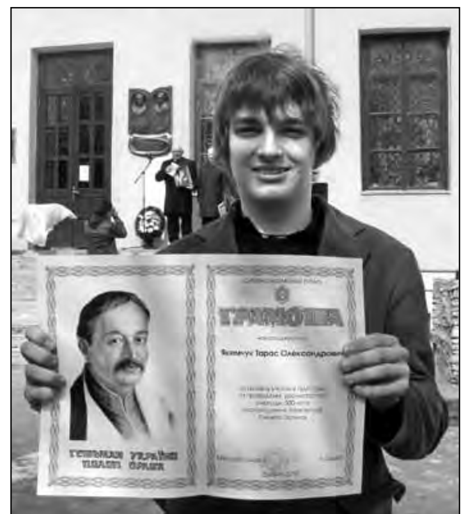
Повернення через 300 років

ДУБНО, Рівненська область. – У листопаді 1705 року генеральний писар Війська Запорізького Пилип Орлик разом з гетьманом Іваном Мазепою прибув у Дубно на зимівлю. Звідси листувався І. Мазепи з княгинею Ганною Дольською, наближеною до королівського двору. Перебування І. Мазепи та П. Орлика на дубенських теренах дало привід для вшанування їхньої пам’яті.

З листа П. Орлика до Стефана Яворського (вперше опублікований лист у журналі „Основа“ за 1862 рік) можна зрозуміти, що вже у Дубні майбутній гетьман виношував ідею відновлення України. Можливо, саме у Дубенському замку зародилася знаменита присяга: „Я, Пилип Орлик, ...присягаю до решти бути відданим і вірним нашій Вітчизні...“.

Два роки тому на палаці Любомирських, де зупинялися керманичі українського війська, було відкрито меморіяльну дошку. До 300-річчя первісної української Конституції 7 квітня проведено в театралізованій формі дійство в пам’ять подій XVIII ст., а серед учнівської молоді відбувся конкурс „Мої роздуми над Конституцією Пилипа Орлика“. Переможцем став учень школи ч. 3 Тарас Якимчук.

Євген Цимбалюк

Тарас Якимчук – переможець конкурсу „Мої роздуми над Конституцією Пилипа Орлика“.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оцісклавська • 973-292-9800 #3040* • adukr@optonline.net

ОКСАНА СТАНЬКО
Професійний продавець забезпечення УНС
OKSANA STANKO
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3039) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: stanko@unamember.com

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Професійний продавець забезпечення УНС
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Toll Free:1-800-253-9862/3036, Fax: 973-292-0900
E-mail:swelhasch@unamember.com

RESTORATIVE AND COSMETIC DENTISTRY
Invisalign Premier Provider

IRENE D. ROGUTSKY, D.D.S.

29 West 57th Street
New York, NY 10019
(212) 947-1665
dr.irogutsky1@verizon.net

UKRAINE TOURS

From 11–19 days All inclusive 15 dept
Kyiv, Lviv, Karpaty, Yaremche,
K. Podilsky, Dnipro Cruises + Crimea
SCOPE TRAVEL INC
WWW.SCOPETRAVEL.COM
SCOPE@SCOPETRAVEL.COM
973 378 8998 - 877 357 0436

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

• РІЗНЕ •

*Куплю **картини** старих українських мистців до своєї приватної колекції. Оплата за домовленістю.*
Тел.: (312) 330-0956
Михайло

• ЗНАЙОМСТВА •

Гарна українка, 50+ громадянка, познайомиться з літнім чоловіком віком 60-75 років для серйозних відносин. Згідна на переїзд.
Тел.: (862) 262-0595 веч. Калина

Д-р МАРКО ЛУЦЬКИЙ

стоматолог, випускник медичної школи Ню-Йорку з двадцятип'ятирічним професійним досвідом.

Приймає за домовленням.

Тел.: (212) 697-8178

30 East, 40 St. 7 Flr # 706
New York, NY 10016

2200 Route 10 West, Suite 104
Parsippany, NJ 07054
(973)538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

International Trade, LTD
e-mail:roxolanaltd@roxolana.com
web:www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973)538-3888
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

** Додаткова оплата за доставу*
Існують певні обмеження.

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service

В Україну: **ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ**

$100 - $7	$500 - $12	$800 - $17
$200 - $10	$600 - $15	$900 - $20
$300 - $12	$700 - $17	$1000 - $20
$400 - $12		

Маємо ліцензію на пересилку долярів.
Також пересилаємо в інші країни.
• Додаткова оплата за доставу

ЗАМОВЛЯЙТЕ

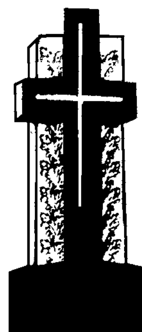

Харчовий пакунок „Родинний" з каталогу
вміст пакунку: борошно – 20 ф., гречка – 10 ф., олія – 1 ґалон, тушонка – 3 ф., салямі – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф., кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки.
Ціна $ 99 за 51 ф.

Додаткова оплата за доставу. Телефонуйте за докладнішими інформаціями.
Тел.: 1-888-PAKUNOK (725-8665) • (973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, **власник**
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ҐРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА в ГЕМПТОНБУРҐУ ТА ІНШИХ.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Чикаґо, Іл.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 1 травня 2010 р., о год. 3-ій по полудні
у приміщенні Українського центру СУМ
136 East Illinois, Palatine, IL 60067

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу члени управи Окружного комітету, конвенційні делеґати та по два делеґати наступних відділів:

17, 22, 114, 125, 131, 139, 221, 259, 379, 399, 423, 452, 472

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Д-р Мирон Куропась – Почесний член Головного уряду

За управу Округи:

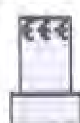
Стефко Куропась – голова, **Андрій Скиба –** секретар,
Богдан Кукуруза – касир

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytvyn,Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУЇС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

Oblast Memorials
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ
~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРИТИ ВАШ ПРОЄКТ.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Українці на виставці у Філядельфії

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 23 квітня українська громада міста традиційно братиме участь у мистецькому заході „The Fairmont Arts Crawl". О 7-ій год. вечора відбудеться відкриття заходу за адресою: 800 N. 23rd St., в околиці Феєрмавнт.

Виставка буде відкрита у неділю, 25 квітня, з 2-ої год. по полудні до 6-ої год. вечора.

На виставці представлять свої твори талановиті мистці українського походження Христина Оддо, Люсі Лесюк, Іван Вернега, Дмитро і Марія Возні, зокрема фотографії, живопис, біжутерію і колекції одягу.

Х. Оддо народилася і виросла у Філядельфії, закінчила коледж за напрямом – ґрафічний дизайн. Л. Лесюк народилася в Коломиї, отримала ступінь бакалавра образотворчих мистецтв у Львівській академії мистецтв, створює унікальні колекції сучасного одягу з елементами українського народного фолкльору.

І. Вернега, фотограф за покликанням, отримав вчений ступінь у музичній галузі, співає в українських хорах „Прометей", „Акколада" і „Дзвін" у Філядельфії, з 2005 року почав фотографувати сцени нічного життя в Україні, Парижі і Філядельфії.

Д. Возний поринає у світ уяви та емоцій з метою створення складних кольорових зображень. М. Возна народилася у Філядельфії, ,має ступінь бакалавра з історії мистецтва. Її ювелірні роботи є чудовим поєднанням природних кольорів та контрастної текстури.

Ігор Білинський

Мистець повернувся в Україну

ДУБНО, Рівненська обл. – З ініціятиви і за участи художника Тараса Більчука у відреставрованому палаці князів Любомирських 6-30 березня відбулася художня виставка, яка відродила давню традицію проводити у палаці різні культурно-просвітницькі заходи.

Тарас Більчук

Т. Більчук походить з села Корчів Здолбунівського району, провів у США 13 років, а три роки тому повернувся в Україну, щоб дарувати рідним теренам свій мистецький та організаторський хист.

„Проєкт має назву „Різдвяні дари", – розповів Т. Більчук, – маю на увазі творіння художників. Загалом цей проєкт був започаткований ще на зорі незалежности України, у 1992 році, коли на виставці були твори близько 50 художників. Подібний проєкт я робив у США після закінчення Львівської академії мистецтв на базі однієї великої української громади у Вашінґтоні".

Т. Більчук був одним з активних діячів студентських акцій протесту 1990-их років, ініціював створення „Студентського братства" у Львові, 12 днів голодував під час відомої „Революції на ґраніті". Він був редактором одного з перших українських незалежних видань „Горнило" під час приїзду в Україну Патріярха Мстислава.

Тарас Більчук. „Козак Мамай".

Священики, котрі приїхали з ним, побували на кількох виставках молодих художників, купували вишивку, картини. Дипломну роботу Т. Більчука – вітражі у церкві – благословив Патріярх Мстислав.

Коли Патріярх помер, Т. Більчук приїхав у США на його похорон, де й залишився на 13 років.

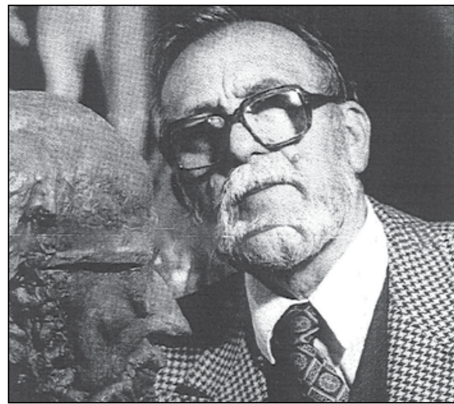
В Америці він написав цикл картин на тему Голодомору, історичну серію „Два береги" про гетьмана Івана Мазепу, і низку портретів. Усе це було на персональній виставці у Ню-Йорку. Його картина „Іван Сірко" зберігається Українському музеї Ню-Йорку.

Євген Цимбалюк

Мистець Емануїл Мисько – взірець творчого служіння Україні

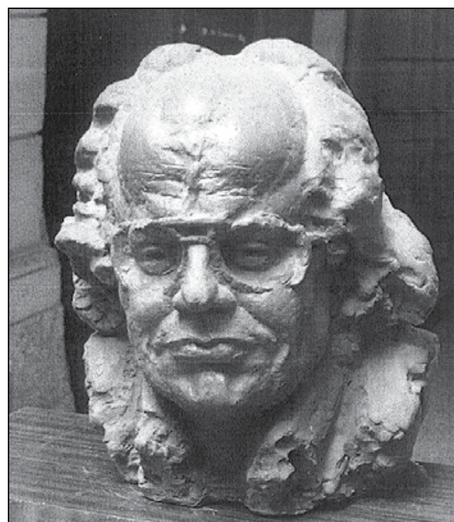
Володимир Луців

У 2009 році важливою подією у мистецькому світі стала поява у київському видавництві „Криниця" монографії проректора Львівської національної академії мистецтва Романа Яцева „Емануїл Мисько. Світло долі".

Емануїл Мисько

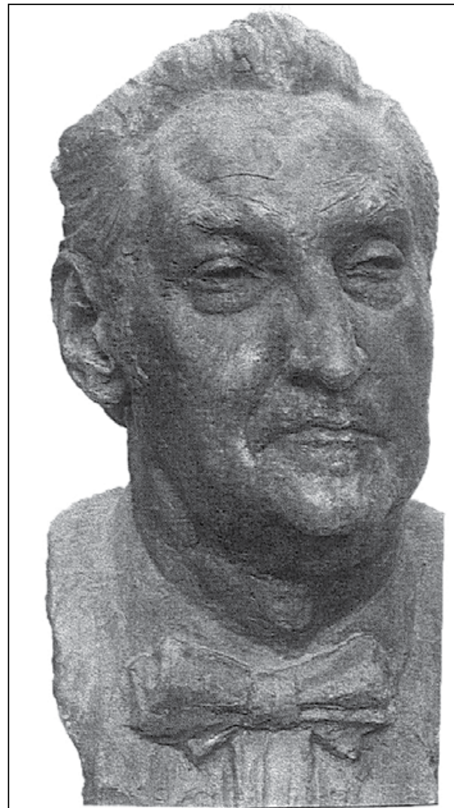
Я мав щастя і приємність познайомитися і співпрацювати з Е. Миськом на початку 1990 року, коли я організував турне „Візантійського хору" під керівництвом д-ра Мирослава Антоновича та Квітки Кондрацької в Україну. Е. Мисько у тому часі був ректором Львівського державного інституту прикладного і декоративного мистецтва, а одночасно – головою Львівського відділення Фонду культури України. Він дуже багато допоміг з нашими виступами в Оперному театрі та філармонії Львова.

Емануїл Мисько. „Поет Іван Драч" (1986, Шамот).

У стінах інституту він організував зустріч з членами голяндського хору, які співали українською мовою. На зустрічі були о. Павло Когут з Франції, який подорожував з нами, професори, студенти інституту, визначні художники, науковці, співаки, музики та громадські діячі Львова. Зустріч з голяндцями мала особливе значення, бо уже панував дух свободи, великих надій та задоволення – наближався вихід України з СРСР.

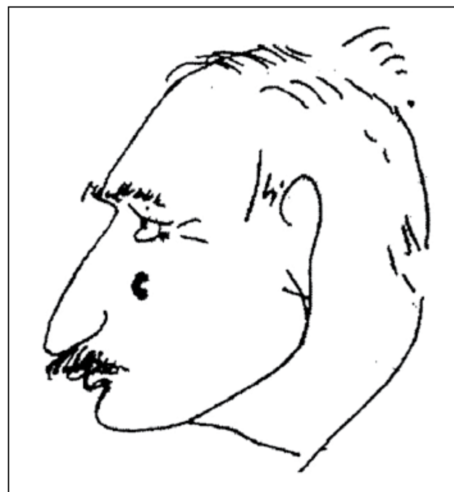
Наша співпраця продовжувалася під час перепоховання Патріярха Йосифа Сліпого у 1992 році, відзначення 400-ліття Берестейського єднання у 1996 році, під час різних виставок. Було листування та часті візити до нього і його дружини Віолетти у Львові. Для мене ці зустрічі були надзвичайно приємні, корисні, повчальні. Ми вели розмови щодо акцій, які допоможуть розвиватися українському мистецтву.

Емануїл Мисько. „Співак Володимир Луців" (1998, бронза).

Е. Мисько мав велике коло приятелів та шанувальників його мистецтва. Його багатогранна діяльність – це велика мозаїка мистецьких жанрів. Коли до цього додати його великі заслуги у збереженні та поширенні закладів освітньо-мистецького комплексу, тісної співпарці з інститутами і мистецькими школами в Україні і за її межами, то перед нами постає постать художника, патріота, людини великого таланту.

Маючи усього 37 років, він очолив правління Спілки художників УРСР у Львові. За його головування значно розширилася діяльність цієї спілки рядом виставок, вечорів, присвячених українському мистецтву. З відновленням незалежности він став ректором Львівської академії мистецтв і був на цій посаді аж до своєї смерти в 2000 році. У тих роках інститут одержав титул Академії мистецтв. Він намагався поширювати заклади мистецької освіти і далеко поза академією. У 1990 році з його ініціятиви та допомоги відкрито у Підбужжі Малу академію мистецтв, щоб цим способом залучати до мистецтва молоді таланти шкільного віку. Багато допомагав співпрацею та порадами Косівській мистецькій школі, Коледжові мистецтв Ужгороду та іншим.

Емануїл Мисько. Дружній шарж „Микола Ільницький".

(Закінчення на стор. 20)

Мистець ...

(Закінчення зі стор. 19)

Розуміючи, наскільки важливо для студентів академії побачити, скажімо, мистецтво Італії, у половині 1990-их років з допомогою ректора Українського Католицького Університету у Римі Владики Івана Хоми, проректора о. д-ра Івана Музички протягом декількох років студенти Львівської академії мистецтв мали нагоду побувати у Римі разом з своїми викладачами і побачити мистецтво Риму та інших міст Італії, що на той час була великою школою для них.

Е. Мисько був автором пам'ятників Тарасові Шевченкові, Іванові Франкові, Василеві Стефаникові, меморіяльних дошок в честь Лесі Українки, Леся Курбаса та багатьох інших.

Е. Мисько створив велику ґалерію портретів відомих особистостей, мистецького, духовного, наукового, літературного і політичного світу. Ці твори будуть свідченням нашої епохи, а їх понад 200. Це портрети літераторів і громадських діячів Олеся Гончара, Івана Драча, Ігоря Юхновського, Андрія Чебикіна, Бориса Возницького, Ростислава Братуня, Ігоря Калинця, Івана Пулюя, особистостей мистецького світу Андрія Бокотея, Леопольда Левицького, Олекси Новаківського, Олени Кульчицької, Зиновія Флінти, представників діяспори Богдана Гаврилишина, Тараса Гунчака, Леоніда Рудницького, Мирослава Лабуньки, Святослава Гординського, Леоніда Молодожанина та ін.

Треба згадати про пам'ятники Патріярхові Йосифові Сліпому, Уляні Кравченко. Він – автор великої кількости медалей у бронзі та інших матеріялах, присвячених Архиєпископові Володимирові Стернюкові, Іванові Трушові, А. Бокотеєві, Богданові Лепкому, Михайлові Павловському та іншим. Е. Мисько залишив багато рисунків визначних людей та сотні шаржів.

Уже вище згадане вказує на колосальну працьовитість великого майстра. А коли до цього додати його громадську працю, то перед нами постане справжній велетень мистецтва та духу.

Лондон, Велика Британія

Оголошено конкурс на проєкт пам'ятника Митрополитові Андреєві

ЛЬВІВ. – Переможець оголошеного міжнародного конкурсу на проєкт пам'ятника у Львові Митрополитові Української Греко-Католицької Церкви Андреєві Шептицькому отримає нагороду 50 тис. грн.

Провідною ідеєю життя Митрополита Андрея була єдність Христової Церкви та створення української держави, наділеної християнською душею. Він любив свій рідний народ і вбачав його щастя саме у релігійній єдності. Митрополит Андрей створив національний музей у Львові, а унікальні ікони привозив з усього світу.

Не було такої ділянки у житті, до якої б він не доклав своїх зусиль, старань і власних грошей. Але уже 20 років у Львові ніяк не можуть визначитись зі спорудженням пам'ятника великому Митрополитові. Хоча місце відоме – Святоюрська площа або територія самого собору.

Невеличку скульптуру Владики Андрея створив у 1989 році Леонід Молодожанин. Її привіз до Львова ієромонах Севастіян Дмитрух. На його думку, саме цю скульптуру й варто встановити у Львові.

Конкурс на найкращий проєкт пам'ятника проходитиме у два етапи. У першій турі можуть взяти участь усі охочі мистці, і уже можна надсилати пропозиції у Львівську архиєпархію або міську раду. У другій турі змагатимуться три авторські групи, з яких визначать переможця 16 вересня цього року. А уже навесні 2011 року плянують споруджувати пам'ятник.

Єпископ УГКЦ Ігор Возьняк сподівається, що вдасться відновити Святоюрський сад таким, яким він був за життя Митрополита.

Галина Терещук

Відбулося засідання...

(Закінчення зі стор. 11)

видання книг XIX і початку XX ст., українські газети, видані в Німеччині, Австрії і Чехії, антикварні українські видання.

Значними надходженнями стали збірки св. п. проф. Юрія Оранського – музиколога, педагога і диригента, та Інституту св. Івана в Едмонтоні, яка включає багато унікальних видань початку XX ст., особливо з Ню-Йорку. За останні п'ять років бібліотека збільшила свою збірку українських книжок на 25 відсотків.

Успіх програми українських студій залежить від фондів підтримки, яких ледве вистачає на забезпечення програми. Кошти надходять із загального фонду Інституту ім. Гаримана, але найбільше – з постійних українських фондів у Колюмбії: Фонду ім. Петра Яцика, Стипендійного Фонду ім. Володимира і Ліди Базарків, Фонду для викладання українських курсів, Фонду ім. Михайла Ступки, Фонду ім. Володимира Королика, Фонду ім. Олексія Запорожця, Фонду ім. Юрія Шевельова, Фонду ім. д-ра Володимира та Надії Шкільників, Фонду ім. д-ра Степана і Тамари Тимків та Фонду ім. Михайла і Наталії Білоусів.

Д-р Роман Процик, екзекутивний директор Фонду Катедр Українознавства, передав нові датки у сумі 41 тис. дол., зібрані впродовж року на потреби окремих фондів у Колюмбії.

Керівники програми опікуються науковцями з України, зокрема стипендіятами Програми ім. Фулбрайта, яким цього року в Колюмбії є проф. В'ячеслав Брюховецький, засновник і перший президент Києво-Могилянської академії.

Є надія, що недавнє створення у Колюмбії катедри польської історії вплине на розвиток української програми в університеті, а приїзд викладача історії д-ра Таріка Амара допоможе розширити викладання українських тем. Т. Амар останнім часом працював у Львові, був також стипендіятом Фонду ім. Євгена та Демейл Шклярів в Українському науковому інституті Гарвардського університету.

Директор Східньо-Европейського центру Колюмбійського університету д-р Джон Мицґел, який збирав фонди для польської катедри, розповів комітетові про важкий 10-ій шлях для відкриття цієї катедри. Він закликав посилити вивчення проблем Східньої Европи.

Професори Дорадчого комітету висловили своє задоволення і оптимізм щодо подальшого розвитку програми.

Відійшов у вічність Мирослав Лисобей

Св. п. інж. Мирослав Лисобей.

Після довгої і важкої недуги відійшов у вічність 28 лютого в Стратфорді, Ню-Джерзі, св. п. інж. Мирослав Лисобей. Він народився 2 серпня 1921 року у Стриївці Тернопільської области. Гімназію закінчив в 1940 році в Тернополі, а в 1941 році почав вищі студії в Політехніці у Львові, студіюючи електричні науки.

Внаслідок подій Другої світової війни М. Лисобей виїхав до Німеччини і в Мюнхені закінчив навчання у Технічному університеті. Після переїзду до Канади М. Лисобей в 1951 році закінчив технічні студії в університеті МекҐіл в Монреалі.

Професійно працював 33 роки як проєктувальник і консультант у проєктуванні комунікаційних апаратів для програми „Аполло" – дослідження космічних просторів та висадки людини на Місяць в 1969 році, а також пізніше – в програмі „Колюмбія" в 1981 році.

М. Лисобей був активним членом багатьох професійних і громадських товариств, членом Американського інституту електричних і електронічних інженерів. Він був особливо активним в управах українських організацій – Товариства українських інженерів Америки, Українського спортового осередку „Тризуб", Товариств „Рідна Школа" і „Пласт-Прият".

Відійшов професійний інженер і громадський діяч, залишаючи в смутку дружину Христинку і синів Александра і Андрія та усю професійну громаду.

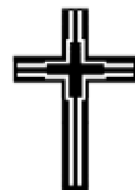
Вічна Йому пам'ять!

Методій Борецький,
Філядельфія

бл. п.
Протодиякон ВОЛОДИМИР ПОЛІЩУК
27го січня, 1919р. - 1го березня, 2010р.

Ми живі свідки Ваших подвигів - будемо завжди Вас пам'ятати.
Вічна Йому пам'ять
Українська Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 28 березня 2010 р. в Монтреалі, відійшла у Божу вічність наша дорога КУЗИНКА і ТЕТА

св. п.

ЛЮБОМИРА БРИКОВИЧ

нар. 20 березня 1919 р., в Тернополі, Україна.

ПАНАХИДУ відправлено 29 березня 2010 р., а похорон відбувся 30 березня з церкви св. арх. Михаїла на Український цвинтар Notre-Dame-des-Neiges в Монтреалі.

В смутку залишилися:

кузини
– **ТЕОДОЗІЯ БРИКОВИЧ**
– **БОГДАН ГАБЛЕВИЧ з родиною в Україні**

племінники:
– **КАТРЯ ЧЕРВОНЯК з мужем ЯРОСЛАВОМ і дітьми ОЛЕНКОЮ та ІГОРЕМ ТЕРЛЕЦЬКИМИ з родиною та ПАВЛОМ і МАРІЄЮ ЧЕРВОНЯК з родиною**
– **ДЗВІНКА БРИКОВИЧ, вдова по ІВАНОВІ БРИКОВИЧЕВІ з дітьми ХРИСТЕЮ і КЕВИНОМ КОТТЛЕР з родиною та МАРКОМ і ТАНЕЮ БРИКОВИЧ з родиною**
– **АНДРІЙ ГОРНЯКТЕВИЧ з ЛІЛЕЄЮ ВОЛЯНСЬКОЮ і доньками ЛАДОЮ та НІНОЮ з РОБЕРТОМ КЕЛЛІ**
Ближча і дальша родина в Україні.

Просимо згадати Покійну у своїх молитвах.

Ділимося болючою вісткою з приятелями і знайомими, що з волі Всевишнього відійшов несподівано на вічний спочинок 7 квітня 2010 р., наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО, ДЗЯДЗЬО і ВУЙКО

СВ. П.

доктор і професор
РОМАН Н. МАКСИМОВИЧ

нар. 15 жовтня 1924 р. в Кам’янці Струміловій (Бузькій), Західня Україна.

Професор, дослідник-біолог в університеті Вілянова від 1959 р. до 1997 р., дійсний член НТШ, голова осередку НТШ у Філядельфії 1969-1979, пл. сен. Довір’я, член куреня „Лісових Чортів“.

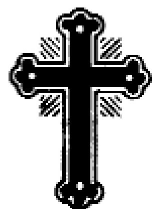
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 13 квітня 2010 р. в Українській католицькій церкві Царя Христа у Філядельфії. Похований на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Па.

У глибокому смутку залешені:

Дружина – Анна
Дочки – Леся Мекінтаєр
– Маруся Максимович
Сини – д-р Андрій Максимович з дружиною Тері,
– Нестор Максимович з дружиною Ромою
Внуки – Андрій, Александер, Данило, Стефко Максимовичі
Еван Мекінтаєр і Ніля ДеЛілліо
Брати дружини – д-р Іван Головінський з дружиною Наталкою, дітьми і внуками
д-р Андрій Головінський з дружиною Мотреєю, дітьми і внуками
Ближча і дальша родина в США й Україні.

Вічна Йому пам’ять!

Замість квітів просимо складати пожертви на церкву Царя Христа, НТШ і Пласт.

Ділимося сумною вісткою, що у Філядельфії, США дня 7 квітня 2010 р. відійшов на Вічну Ватру

СВ. П.

ПЛ. СЕН. ДОВ.
РОМАН МАКСИМОВИЧ

Лісовий Архидідько „Макс“
нар. 15 жовтня 1925 р. у Кам’янці-Струміловій, нині „Бузькій“ на Львівщині.

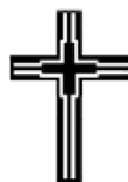
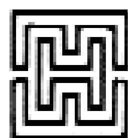
Член Пласту від 1946 р. в Австрії, де організував Крайовий Пластовий З’їзд УСП. Від 1949 р. проживав у Філядельфії, США. Студії закінчив докторатом з ботаніки, опісля працював професором біології і ботаніки в університеті Вілянова (1959-1997). Член НТШ та голова місцевої філії. Активний в станиці на різних постах, включно два роки як Станичний.

Член Куреня „Лісові Чорти“ від 1968 р., число Реєстру 291, член Кодла „Писаний Камінь“ у Філядельфії.

Висловлюємо наші найщиріші співчуття дружині Анні, дітям та внукам.

Пам’ять про нього буде завжди з усіма нами, а в Лісовій Премудрості, в Таїнствах Творця усього видимого і недидимого – він вічний.

III-ій Курінь УСП і УПС
„Лісові Чорти“

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА
В АМЕРИЦІ

повідомляє своїх членів та громаду, що 7 квітня 2010 р., відійшов з цього світу

Дійсний член НТШ-А,
Голова Осередку НТШ-А у Філядельфії в 1969-79 рр., вчений-біолог, довголітній професор університету Віллянова

д-р РОМАН МАКСИМОВИЧ
(1924-2010)

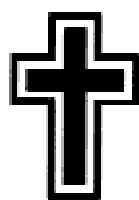
Професор Максимович був організатором і керівником наукових лябораторій з рослинництва, виступав як професор-гість в університетах Північної Америки, Европи та Австралії.

Автор праць „Analysis of leaf development“ (1973) та „Analysis of Growth and Development of Xantium“ (1990).

Рідним складаємо співчуття.

Вічна Йому пам’ять!

Управа НТШ в Америці

Осередок Праці НТШ у Філядельфії ділиться сумною вісткою, що 7 квітня 2010 р. Б. у Віллов Ґров, Па., упокоївся в Бозі

СВ. П.

проф. Роман Н. Максимович

дійсний член НТШ, колишній Голова Осередку.

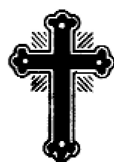
Роман Максимович народився 15 жовтня 1924 року в с. Кам’янці Струміловій (Україна). Освіту здобував на еміґрації в Іннсбруку (Австрія), де 1946 року розпочав вищі студії в царині біології.

Після приїзду до США в 1949 році Роман продовжив навчання в Пенсильванському університеті, де 1956 року здобув ступінь доктора (Ph.D) ботаніки.

З 1959 до виходу на пенсію в 1997 році д-р Максимович був викладачем Університету Вилланова, де 1966 року одержав звання професора біології.

Складаємо щирі співчуття дружині Анні, синам – Андрієві та Нестору, донькам – Олександрі і Марії та дальшій родині.

Управа Осередку Праці НТШ
у Філядельфії.

У смутку повідомляємо, що в п’ятницю, 19 березня 2010 р. відійшла у вічність на 97 році життя, наша найдорожча МАМА

СВ. П.

ОЛЬГА ДЯЧУК

вдова св. п. Василя.
Народжена в Жаб’є, Івано-Франківська обл., Україна.

До США прибула у 1951 році і 50 років проживала у Бонтоні, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 24 березня в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя у Випані, Н. Дж.

Похована на українському цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У смутку залишилися:
син – ЗЕНКО ДЯЧУК
доньки – ЕВГЕНІЯ ДЯЧУК
– МАРТА з чоловіком ДОНАЛЬДОМ СТЕФФЕН
та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна Її пам’ять!

Пожертви в пам’ять Покійної можна складати на будівельний фонд церкви св. Івана Хрестителя у Випані, Н. Дж.

З невимовним жалем ділимося сумною вісткою, що 29-го березня, 2010 року, відійшла у вічність на 96 році життя наша найдорожча

МАМА, БАБЦЯ і ТЕТА

св. п. ОЛЬГА СТУЛКОВСЬКА
з дому МЕЛЬНИК

Покійна Ольга народилася 5 березня 1914 року у Варваринці, повіт Теребовля, в Україні у родині Петра Мельника і Марії Мочульської.

Похоронні відправи відбулися 1 квітня 2010 року в церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії у Мелровз Парк, ПА. Наша найдорожча Мама, Бабця і Тета була похована 8 квітня 2010 року на цвинтарі Св. Марії в Дженкінтавн, ПА.

Залишилися в глибокому смутку:

доньки - ДАРІЯ КУЛЬЧИЦЬКА
ОКСАНА ВИНСТЕД і муж д-р РИКОРД ВИНСТЕД

внуки - ЛЯНА КУЛЬЧИЦЬКА
НАДІЯ ВИНСТЕД
ОЛЕКСАНДР ВИНСТЕД
д-р СОНЯ ЛАУРЕНЗІ і муж д-р ІЄН ЛАУРЕНЗІ

близька родина -
ХРИСТИНА БАК-БОЙЧУК з родиною
РОМАН МИХАЛЕВСЬКИЙ
РОМАН і ТАНЯ МЕЛЬНИК з родиною
АНДРІЙ і ХРИСТИНА МЕЛЬНИК з родиною

дальша родина в Америці, Канаді й Україні.

Вічна Їй пам´ять!

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 25 березня 2010 р. упокоївся в Бозі

СВ. П.

АНТІН НАКОНЕЧНИЙ

народжений 20 березня 1921 р. в селі Манаєва, Тернопільська обл., Україна.

Антін Наконечний був членом багатьох українських організацій міста Гартфорду, Коннектикат від 1949 року, головою Українського Народного Дому від 1988-2002 і членом управи в минулих роках, член парафії Української греко-католицької церкви св. Михаїла, хору „Діброва“, УККА, ООЧСУ, один із основоположників СУМА в 1952 р., кооперативи СУМА і УНС Відділ 277.

Залишив у смутку:

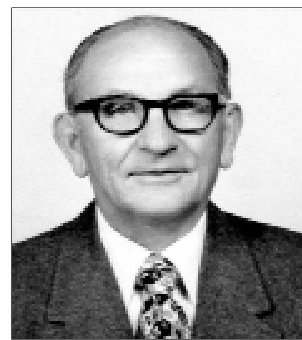
дружину – АННУ з дому БУДНИК
пасербиці – МАРІЮ з родиною
– ОЛЬГУ з родиною
– ЛЮДМИЛУ
брата – ВАСИЛЯ з родиною
братову – АННУ з родиною
ближчу і дальшу родину та приятелів в Україні й Америці.

Похоронні відправи відбулися у вівторок, 30 березня 2010 р. у церкві св. Михаїла в Гартфорді і похований на цвинтарі св. Михаїла в Ґластонбурі.

Вічна Йому пам’ять!

Замість квітів на свіжу могилу, родина просить складати пожертви на St. Michaels Ukrainian Catholic Church Renovation Fund або Ukrainian American Youth Association (СУМ) Education Fund.

Д-р мед. Пантелеймон Грицеляк:
100 Років від дня народження

25 КВІТНЯ 2010 РОКУ– виповнюється 100 років від дня народження світлої пам’яті д-ра Пантелеймона Грицеляка, дорогого мужа, батька, відомого громадського діяча.

Вшановуючи його багатовимірне життя і тривалий вклад в організацію українського життя на еміґрації, повідомляємо друзів і приятелів, родину, усіх, хто пам’ятають Його шляхетну особистість про Поминальну Службу Божу, яка відслужиться в Українській католицькій катедрі св. Миколая у Чикаго 24-го квітня, 2010 р. о 8-ій год. ранку.

Пантелеймон (Панько) Грицеляк народився 25-го квітня 1910 р. в селі Барич коло Перемишля, і був 12-ою дитиною свідомої української родини Івана та Анни (Вєнц) Грицеляків. Коли Панькові було 8 років, його брат, отець Микола Грицеляк, що був канцлєром у Владики Коциловського, взяв його до себе на виховання. Середню освіту одержав в українській ґімназії в Перемишлі, де в 1930 р. склав іспит зрілости.

Потім записався на медичний факультет Краківського Яґеллонського університету, де при вступному інтерв’ю професор-поляк зазнав “ тому що в історії університету не мав на медицині Пантелеймона, приймаю тебе та бажаю тобі стати добрим лікарем-хірургом і чесно йти стежками Святого Пантелеймона-лікаря”. Так Панько став студентом медицини у Кракові, і включився в бурхливе студентське життя.

За свою студентську-проукраїнську діяльність був три рази арештований та ув'язнений у Березі Картузькій, але вдалось йому успішно закінчити студії в 1938 р. Працював 4 роки лікарем в Перемишлі, а при кінці Другої світової війни був змушений виїхати на Захід. В таборах переселенців, т.з. DP camp в Австрії, запізнав та одружився з Дорою Малишевською з Дніпропетровська. В 1949 р. виеміґрував з дружиною та сином Юрієм до Америки, і в кінці опинився в м. Чикаґо. Тут провадив свою професійну працю, і тут народилась йому донечка Марія. Діти покінчили медичні студії: Юрко став лікарем-хірургом, а Марія лікарем-педіятром.

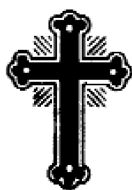
Крім своєї професійної праці, Панько був активний в українському громадському житті міста Чикаґо. Був головою Іллинойського відділу Українського Лікарського Товариства Північної Америки, працював при дирекції Українського Національного Музею, та був членом редакції „Українського Життя“, тоді єдиного українського часопису в Чикаґо.

В 1981 р. Панько несподівано дістав інсульт мозку; відібрало йому мову та спроможність активного руху. Прожив Панько 13 років вдома, та помер 31-го травня 1994 р. Похований на цвинтарі св. Миколая у Чикаґо.

Хай ці рядки стануть ще однією краплиною шани та пам’яті Людини, яка собі на це заслужила земним життям у 100-ліття від дня народження.

Родина в Америці, Канаді та в Україні:

Дружина – Дора
Донька – Марія
Син – Юрій з дружиною Софією Великий.

Ділимося сумною вісткою, що 11 березня 2010 р., проживши 85 років, відійшла у вічність

СВ. П.

АННА ЖИДОВСЬКА

вдова св. п. Петра.

Похорон відбувся у понеділок, 15 березня 2010 р. із Kraer Funeral Home, Coral Springs, FL. Тлінні останки спочили на Our Lady Queen of Heaven Mousoleum.

Залишилися у смутку:

доньки – Tammy Corvino with husband Frank
– Alexandra Wein with husband Howard
– Olha DeCicco with husband Phil
7 внуків і 7 правнуків.

Вічна Її Пам’five!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає